

Nan Naepakaammu Kan Juan (Paltiing)

Nan Omona Ay Ammuwun

Nan nauy ay surat at hiyana nan enpakaammon Apo Jesu Cristo kan Juan ay usa as nan apostolesna. As nan timpu ay nangisuratan Juan as nan nauy, nan chiyuycha omaafurot kan Jesus at naparpalikiatcha. Isunga insuratna na ta liwli-wauna chicha, ya lumuwunay namnamacha.

Naifiakia as na ay uray napigsa hi Satanas ya nan chiyuycha anennetna ay mamarpalikiat as nan tatau asna's luta, masapor achi enganganuy nan chiyuycha omaafurot nan pammaticha, tay amisun challu Apo Dios nan hanacha ay kafusorcha. Isunga nan ngachana ay muntururuy ay omafurot kan Jesus at maketoray kan hiya in-inkiana.

Nan naepakaammuan nan nauy ay surat at as nan timpon nan chuwa ay nunkasongel ay emperador ad Roma. Nan nauycha ay emperador at cha Emperador Nero ya hi Emperador Domitian. Peneletcha nan tatau ay manaychayaw kan chicha, tay laychuncha ay maichaychayawcha ay kaman kan Apo Dios. Penarpalikiatcha nan chiyuycha omaafurot kan Jesus, tay nan chiyuycha omaafurot at chaancha chinaychayaw nan emperador.

As nan timpon Emperador Domitian, enpatilina hi Juan, at enpaiyuyna henan ek-eket ay luta ay liniliwus chi fiayfiay ay makali un Patmos (1:9).

Nafiayag ay nanagyan hi Juan hid-i inkiana wacha nan fiarú ay emperador ay nangilufus kan hiya, at nunfiangad hiya as nan iglesia ad Efeso ya hid-i nan natuyana.

As nan nauy ay surat at wachacha nan opat ay kaman iitaw ay enpailan Jesus kan Juan maepangkep as nan planon Apo Dios para henan nauy lufong ya para as nan tatakuna.

As nan omona ay kaman iitaw (1:10-3:22), naepaila ay hi Jesus at wacha as nan kiawan nan pitu ay maepatpatngan chi silaw ay mangerepresen-tar as nan pitu ay iglesia ad Asia. Nan epakaam-muna as nan chiyuycha iglesia at omong-ongor koma nan layadcha ya panangtongparcha kan Apo Dios. Tay mu munturturuycha as nan pam-maticha, tokafian Apo Dios nan kaman pantiw nan muntorayana para kan chicha (3:8).

As nan maekadwa ay kaman iitaw (4:1), inilan Juan nan mismu ay chaya, ya inilana us ay nanga-tokor hi Apo Dios as nan tronona. Naepaila kan Juan ay nan korderon Apo Dios at hiya yangkiay nan maekari ay mamitlag as nan nalolopelop ay papel, ya mangifiakia as nan panangesarakan Apo Dios as nan tatakuna, ya nan panangchusana as nan am-in ay mangedakmakan as mangotet-tet.

As nan maekatlu ay kaman iitaw (17:3), inilan Juan nan enkaman Apo Dios ay nanachael as nan am-in ay karasen chi mangotettet asna's luta. Tit-iwa ay omalintu hi Apo Dios ay manachael henan intiru ay luta ya as nan am-in ay mangachi kan hiya. Maidtu poros makalayaw.

As nan anongos ay kaman iitaw (21:10), naepaila kan Juan nan atun Apo Dios ay mangepafi-arú as nan chaya ya nan luta. Nan chiyuy sikud at mamaidtu ya achi kasin mail-ila. (20:11). Nan tatakon Apo Dios at maepachongcha as nan fiarú ay siyudad ay cha kumuwab ay murpu ad chaya. Hena makekadjadwa takuntu kan Apo Dios in-inkiana.

Ongor nan sinyar ay nalikiat ay maawatan as nan nauy ay surat ya wachay laychuncha ay kanan ay kaman as nan ongor ay mata. Nan laychuna ay kanan at “nan munfialinan as masilib ay mangammu as nan naun-unig ay fianag ay nalikiat ay maawatan.” Nan laychun ay kanan nan sakkud at “pannakafialin” winnu “kalibfengan.” Nan laychun ay kanan nan uru, korona, ya nan trono at “kenaari” ya “kenawachay kalibfengan.” Nan laychun ay kanan nan fiayfiay at “wachay munsiyanan” winnu “wachay munto-tonga.”

Nan chiyuycha numero at wacha us nan laychuncha ay kanan. Nan numero ay pitu at filang Apo Dios. Nan laychuna ay kanan at “kumpilitu” winnu “maid poros kurangna.” Nan numero ay unum at hiyana nan numero ay naichat as nan taku. Kun pay hi Apo Dios at finayangna nan lufong as unum ay urkiw. Nan numero ay hinpuru ya chuwa at epailana nan tatakon Apo Dios. Nan tapina ay numero as nan nauy ay surat at wachacha us nan tukutukún ay laychuncha ay kanan.

Nan chiyuycha kolor at wacha us nan laychuncha ay kanan ay kaman as nan munpupukaw.

Nan laychuna ay kanan at “puru” winnu “nasantowan.” Kun pay nan munchachara. Nan laychuna ay kanan at “chara” winnu “chaton.”

Nan ngachana ay taku ay mangachar as nan nauy ay surat at masapor nunumnumuna nan chiyuycha kafiag-anan ay inchat Juan as nan 22:18-19 ay kanana un masapor achina tap-tapiyan winnu ak-aketan nan wacha as nan nauy ay naepakaammu.

Nan Nakudkudwaan Nan Nauy Surat

Nauy nan usa ay wagas ay kakudkudwaan nan nauy surat ta naraka as acharun. Pitu nan nakudkudwaana ay maiyunud as nan pitu ay numero ay nafukig as nan nauy surat. Nan tunggal usa at kaman eklatu ay mangifiakia as nan atun Apo Dios ay mangamis as nan mangotettet ya nan mangesarakanana as nan tatakuna.

Nan Pitu Ay Iglesia 1:1-3:22

Nan Pitu Ay Silyu 4:1-8:1

Nan Pitu Ay Tarampet 8:2-11:19

Nan Pitu Ay Sinyar 12:1-14:20

Nan Pitu Ay Mallokong 15:1-18:24

Nan Omaliyan Cristo Ya Nan Mun-okomán Apo Dios 19:1-20:15

Nan Fiarú Ay Chaya Ya Fiarú Ay Lufong 21:1-22:21

Nan Laplapon Nan Surat

¹ Nan naisurat as nan nauy ay surat at hiyana nan enpakaammon Apo Dios kan Jesu Cristo ta epakaammon Jesu Cristo as nan chiyuycha munserserfi kan Apo Dios nan maepangkep as nan masapor kiayud ommat. Finaor Cristo nan

anghelna ay mangepaila kan Juan ay usa ay munserferi kan Cristo. ² Insurat Juan nan am-in ay naepappaila kan hiya, at paneknekana ay tit-iwa nan kalen Apo Dios ya nan sursuru ay enpakaammon Jesu Cristo. ³ Nakiasat nan taku ay mangifiasa as nan nauycha naepadtu, ya nakiasat nan chiyuycha chumngor ya omafurot as nan nauycha naisurat, tay kiayud nan matongparan chatona.

Nan Insurat Juan As Nan Chiyuycha Pitu Ay Iglesia

⁴Ha-un hi Juan. Nauy nan suratku kan chakayu ay pitu ay iglesia henan probinsiya ay Asia.

Sapay koma ta mawawacha kan chakayu nan grasya ya talna ay nurpu kan Dios Amá ya kan Jesu Cristo, ya nurpu as nan Espiritu Santo. Hi Apo Dios at nawawacha ad maliyam, mawawacha ad wani, ya mawawacha in-inkiana. Nan Espiritu Santo ay wacha as nan sangwanan nan tronona at pitu nan kail-an nan pannakafialina.* ⁵Hi Jesu Cristo nan matalek ay mangepaneknek as nan am-in ay tit-iwa. Hiya us nan enmona ay natakú in-inkiana manipud as nan utúy as nan am-in ay nunkatuy, ya hiya nan mangetoray as nan am-in ay ar-ari asna's luta.

Laylaychuna chitaku, ya wenayawayaana chitaku as nan fiasfiasor takú babaen as nan charana ay enmayas as nan natuyana. ⁶Entapina chitaku henan muntorayana ta maketoray takú kan hiya, ya nunfialinuna us chitaku as papachi ta munserfi

* **1:4** Isa. 11:1-5. Maipidwapidwa nan numero ay pitu. Nan laychun ay kanan nan pitu as na at ustuustu, kumpilitu, winnu maid kurangna.

takú kan Apo Dios ay Amana. Sapay koma ta hi Jesu Cristo nan maichaychayaw ya muntortoray in-inkiana. Amen.

⁷ Il-ilaunyu! Omalintu hi Jesu Cristo ay maetat-api as nan lifuu! Ilauntu nan am-in ay tatakú hiya uray nan chiyuycha nangchuyok kan hiya. Mun-ag-akorchantu nan am-in ay tatakú asna's luta kiapú kan hiya as nan manusaana kan chicha. O, ommat sa. Amen.

⁸ Hi Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in ay mawawacha ad wani, nawawacha ad maliyam, ya mawawacha in-inkiana at kanana, “*Ha-un nan makali un Alpha ya Omega.*”†

Nan Enpailan Jesu Cristo Kan Juan

⁹ Ha-un hi Juan ay ifiayu ay omaafurot. Ha-un us at pachongyu ay cha mangeta-ta-un as nan chak iliwliwas ya pachongyu ay maketoraytu kan Jesus kiapú as nan nakius-usaan takú kan hiya. Nan enommat kan ha-un ad kasin at nakeddenganak ay maiyuy henan luta ay liniliwus chi fiayfiay ay makali un Patmos kiapú as nan nangekaskasabaak as nan kalen Apo Dios ya as nan kenatit-iwa ay enpakaammon Jesus. ¹⁰ As nan Chumingku ay urkiw nan Apo, pinmigma nan pannakafialin nan Espiritu Santo kan ha-un, ya chinngorku as uchugku nan napigsa ay kali ay kaman kiangos chi tarampet.‡ ¹¹ Kenalina kan ha-un, “*Isuratmu as nan liblu nan ilaum. Angkiay epaw-etmu as nan pitu ay iglesia henan tukutukún*

† **1:8** Pal. 21:5-8. “Alfa” nan omona ay letra as nan alfabeton nan Griego. “Omega” nan anongos ay letra. ‡ **1:10** 4:2; 17:3; 21:10

ay siyudad ay Efeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia ya Laodicea.”

¹² Kunku pay chinngor sa ay kali, nunsakongak ay nangila mu ngachana nan cha munkali kan ha-un. Nan inilak at pitu ay maepatpatngan chi silaw ay naamma as fialetok. ¹³ As nan nunkiakiawan-ancha, wacha nan kaman taku nan ilana ay nunfiafiachu as somakiayad. Wacha us as tagrangna nan naepopotepot ay naamma as fialetok. ¹⁴ Nan fookna at pukpukkawan ay kaman kapas winnu munpupukaw ay lifuu. Nan matana at kaman kumarkiarud ay apuy. ¹⁵ Nan sukina at munaliling ay maepachong as nan kianfiang ay nailutu as nan apuy ya napasiling. Nan kalina at maepachong as nan wawak chi ongor ay chanum. ¹⁶ As nan kannawan ay limana, at inuunnana nan pitu ay taraw, ya finmofoknag as tapakna nan tad-tachumman ay espada ay nun-oomam chi saetna. Nan lupana at sumilsili ay maepachong as nan urkiw as nan nunkiawa.

¹⁷ As nan nangil-ak kan hiya, natu-ukiak as nan sangwanana ay kamanak nanatuy. Ngem enpatayna kan ha-un nan kannawan ay limana ya kanana,

“Achika umugyat! Ha-un nan makali un Omona ya ha-un nan Anongos. ¹⁸ Ha-un challu nan matataku! Uray natuyak ad kasin, ilaum at matatakuwak ad wani ya in-inkiana. Wacha kan ha-un nan pannakafialin ya kalibfengan ay mangektoray as nan utúy ya ad Hades ay lukiar ay kawad-an nan nunkatuy. ¹⁹ Isuratmu nan am-in ay epailak kan he-a ay cha om-ommat ad wani ya nan om-mattu as kasin. ²⁰ Nauycha nan laychun ay kanan

nan chaan naepakaammu ad kasin ay pitu ay taraw ay inilam as nan kannawan ay limak ya nan pitu ay maepatpatngan chi silaw ay naamma as fialetok. Nan pitu ay taraw at chicha nan pitu ay angheles ay mangay-aywan as nan pitu ay iglesia. Nan pitu us ay maepatpatngan chi silaw at chicha nan pitu ay iglesia.”

2

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Efeso

¹ Inturuyna pay, “Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Efeso at hiyana:

“ ‘Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan nanangchun as nan pitu ay taraw as nan kannawan ay limana ya cha manarcharan as nan nunkiakiaw-an nan pitu ay maepatpatngan chi silaw ay naamma as fialetok: ² Ammok challu nan panagfiyagyuy, nan kenakakudyu ay munchunu ya nan kenapasnekyu ay mun-eta-un. Ammok us ay achiyu maanosan nan tatakuy ay manangotetet chi ukialicha. Chinistingyu us nan chiyuycha mangarkali un apostolescha, ya naammuwanyu ay nunkangutumcha. ³ Ammok ay enpapasnekyu ay nangeta-un as nan naparpalikiatananyu kiapú kan ha-un, ya chaan kayu challu nunkuykuyat ay enmafurot kan ha-un.

⁴ “ ‘Ngem nauy nan epafiasorku kan chakayu: Nan manglaylaychananyu kan ha-un ad wani at achi poros kaman as nan enmon-ona ay nanglaylaychananyu kan ha-un. ⁵ Nunumnumunyu ngarud nan enmon-ona ay enmafurotanyu ay napigsa nan manglaylaychananyu kan ha-un ta hiyasa nan

atunyu ay omafurot ad wani. Ayu munfiafiawi kayu ya kasinyu atun nan sikud ay en-enatyu. Tay mu achi kayu munfiafiawi, omaliyaktu kan chakayu ya kaanok nan maepatpatngan chi silawyu as nan kawad-ana. ⁶ Ngem uray mu hiyasa, nauy nan chayawok kan chakayu: Iinglunyu nan cha at-atun nan chiyuycha Nicolaita ay iinglok us.†*

⁷ “ ‘Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia. Nan tatakun ay mangamis as nan mangotettet at ichatku kan chicha nan kalibfengan ay mangan as nan fukias nan kaiw ay umichat as fiyag ay tinmutufu ad Paraiso ay kawad-an Apo Dios.’ ”‡

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Esmirna

⁸ “Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Esmirna at hiyana:

“ ‘Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan makali un nan Omona ya nan Anongos. Hiya ay natuy, ya nataku manipud as nan utúy: ⁹ Ammok challu nan chiyuycha iliwliwasyu, ya nan kenapugliyu, ngem nan kenatit-iwana at nunkafiaknang kayu. Ammok us ay enkak-alijan chakayu as nan chiyuycha mangarkali un Judiocha, uray fiakun chicha nan tit-iwa ay tatakun Apo Dios. Kenom-sawcha, tay kun at chicha nan pasorot Satanas! ¹⁰ Achi kayu umugyat as nan kiayud omali ay ili-wasyu. Awni at epaifiarud Satanas nan tapina kan

* **2:6** Nan chiyuycha Nicolaita nan nangisursuru as kinukutum. Infiakiacha ay mafialin ay munlamongun nan taku nan pammatina kan Cristo ya nan laylaychun chi achor. † **2:6** Num. 22-23

‡ **2:7** Gen. 2:8-9; Ezek. 28:13; 31:8; Luc. 23:43; 2 Co. 12:3

chakayu ta machisting nan pammatiyu. Mapaliwasan kayuntu as hinpuru ay urkiw. Ngem epapasnekyu ay omafurot kan ha-un uray mu ekatuyyu. Mu hiyasa nan atunyu, ichatkuntu nan korona kan chakayu ay hiyasa nan fiyag ay maid patingkiana.

11 “ ‘Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia. Nan tatakú ay mangamis as nan mangotettet at achichantu maetapi ay machusa in-inkiana ay hiyasa nan makali un anon-gos ay utúy.’ ”

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Pergamo

12 “Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Pergamo at hiyana:

“ ‘Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan wachay tadtachumman ay espadana ay nun-oomam chi saetna: 13 Ammok challu nan umiiliyanu ay muntortorayan Satanas. Ngem uraymu hiyasa, enpapasnekyu challu ay enmafurot kan ha-un. O, chaanyu chinukchukkian nan pammatiyu kan ha-un uray as nan timpu ay namatuyancha kan Antipas ay usa ay matalek ay nangekaskasaba as nan maepangkep kan ha-un hesa ay muntortorayan Satanas.

14 “ ‘Ngem nauy nan akét ay epafiasorku kan chakayu. Wachacha nan naetatapi kan chakayu ay cha mangun-unud as nan mangotettet ay insursuron chin Balaam ad pus-uy. Insuruwan Balaam hi Balak as atuna ta sulisukiana nan chiyuycha kianak Israel ay fumasor babaen as nan makekkekanancha as nan naichaton as nan didiosen ya mangepappapasancha as assi ay la-chokcha. 15 Kaman us kan chakayu ay wachacha

nan tapina ay mangun-unud as nan isursuron nan chiyuycha Nicolaita. ¹⁶ *Munfiawiy kayu! Tay mu achi kayu, achi mafiyag at umuyak hesa, at osarok nan espada ay fomokfoknag as tapakku ay mangkufiat kan chicha.*

¹⁷ “ ‘Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia. Nan tatau ay mangamis as nan mangotettet at ichatkuntu kan chicha nan tapen nan naililingub ay makan ay nurpu ad chaya ay makali un mana. §Ichatkuntu us as nan tunggal usa kan chicha nan munpupukaw ay fiatu ay maisuratan nan fiarú ay ngachan ay maid mangammu mu achi yangkiay nan taku ay maichatana.’ ”*

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Tiatira

¹⁸ “Nan suratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Tiatira at hiyana:

“ ‘Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan Anak Apo Dios ay nan matana at kaman kumarkiarud ay apuy, ya nan sukina at kaman naspiling ay kianfiang: ¹⁹ Ammok nan panagfiyagyu. Ammok nan munlelennayachanyu ya nan panagtalekyu kan ha-un. Ammok nan munserserfiyanyu as nan iib-ayu ya nan nun-eta-ta-unanyu as nan narpalikiatananyu. Ammok us ay kaskasin ammay nan chayu at-atun ad wani mu as nan enmon-ona ay enmafurotanyu.

²⁰ “ ‘Ngem nauy nan epafiasorku kan chakayu: Chayu parparufusun ay maetapi kan chakayu nan

§ 2:17 Exo. 16:13-21. * 2:17 Exo. 16:31-35

hana fiafiyai ay hi Jezebel† ay mangarkali un poma-padton Apo Dios hiya. Babaen as nan chana isursuru, chana al-allilawun nan chiyuycha munserserfi kan ha-un ta epappapaschay assi ay lachokcha ya mangmanganha as makan ay naichaton as nan didiosen. 21 Inchatku kan hiya nan chansana ay munfiafiawi as nan fiasfiasorna, ngem kuna at cha iturturuy ay mangepapas as assi ay lachokna. 22 Isunga epaleknaktu kan hiya nan pararu ay saket ta achi makafiangun. Paliwasaktu us as solet nan chiyuycha inmiwet kan hiya mu achicha ifiafiawi nan naetaptapiyanha kan hiya. 23 Patayoktu challu nan chiyuycha cha mangununud kan hiya ay maifilang as an-akna. Hiyachi nan mangammuwantu nan am-in ay iglesia ay ha-un challu nan nangammu as nan numnum ya nan tit-iwa ay laychun chi tatau. Gun-gunaaktu us nan tunggal usa kan chakayu ay maiyunud as nan enenatyu.

24 “ ‘Ngem nan tapina kan chakayu hesa ad Tiatira at chaanyu inunud nan hana mangotettet ay sursuruna, ya chaanyu sinuru nan kananha un naunig ay maisursuru ay nurpu kan Satanas. O, ifiakiak kan chakayu ay achek tapiyan nan chayun-unuchun ay filfilin.‡ 25 Nan ifiakiak yangkiay kan chakayu at iturturuyyu ay omafurot as nan kenatit-iwa inkiana as nan omaliyak. 26 Nan tatau ay mangamis as nan mangotettet ya iturturuycha ay mangekaman as nan laychok inkiana as katuyanha at ichatkuntu kan chicha nan kalibfengan ay muntoray henan am-in ay nasyon 27 ay pa-

† 2:20 1 Ar. 21:1-25 ‡ 2:24 Ara. 15:28

*chong nan kalibfengan ay inchat Amak kan ha-un. Maid poros makaamis kan chicha, tay muntoray-cha ay maid sug-angcha ay kamancha epak-or nan lanchok ay mangkimok as oknet ay fianga. §²⁸ Ichatkuntu us kan chicha nan napigsa ay taraw ay maila as nan wi-ewi-et.**

²⁹ “ ‘Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia.’ ”

3

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Sardis

¹ “Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Sardis at hiyana:

“ ‘Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan wachay kalibfengana ay mangetoray as nan pitu ay kail-an nan pannakafialin nan Espiriton Apo Dios ya as nan mamangchun as nan pitu ay taraw: Ammok challu nan panagfiyagyu. Ammok us ay as nan mangiilan nan tataku, wacha nan naespirituwan ay fiyagyu. Ngem nan kenatit-iwana at natuy kayu as nan mangiilan Apo Dios. ² Ayu! Fumangun kayu! Papigsaunyu nan nakapuy ay pammatiyu ay nayagyag ay kiayud at mamaid. Tay as nan sangwanan Apo Dios at mailak ay kurang as solet nan panagserserfiyu. ³ Isunga numnumunyu nan naisuru kan chakayu ya nan chinngoryu as nan enmon-ona. Tongparunyu chachi, ya munfiafiawi kayu us as nan fiasfiasoryu. Mu achi kayu fuman- gun, omaliyaktu ay manusa kan chakayu as nan

§ 2:27 Sal. 2:9; Pal. 19:15 * 2:28 Mat. 2:2; Pal. 22:16

*uras ay achiyu ammu. Tay nan omaliyak at kaman as nan atun nan mangaakiw.**

4 “Ngem wachacha challu nan akét kan chakayu ay omaafurot hesa ad Sardis ay chaan nang-mansa as nan fiachucha. As tapen chi urkiw at mafiachuwanchantu as munpupukaw ay makekad-kadwa kan ha-un, tay maekaricha.† 5 Nan tataku ay mangamis as nan mangotettet at mafiachuwanchantu as munpupukaw ay kaman kan chicha. Achektu poros kaanun nan ngachancha ay naisurat as nan liblu ay naelestaan nan chiyuycha wachay fiyagcha ay maid patingkiana. Ngem ipudnoktu ay chicha nan tit-iwa ay tatakok as nan sangwanan Amak ya as nan anghelesna.

6 “‘Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan ifiakian nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia.’ ”

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Filadelfia

7 “Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Filadelfia at hiyana:

“ ‘Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan nasantowan ya matalek, ya as nan kawad-an nan torfek nan muntorayan Ari David ay nan tokafiana at maid makain-ub, ya nan in-ubna at maid makatokab: 8 Ammok nan panagfiyagyu. Ammok ay uray akét nan kafiaelanyu, enafurotyu challu nan insursurok, ya chaanyu ensassaot nan pammatiyu kan ha-un. Isunga wacha nan kaman pantiw ay

** 3:3 Mat. 24:42-51; 1 Tes. 5:2; 2 Ped. 3:10; Pal. 16:15 † 3:4 Pal. 3:5,18; 4:4; 6:11; 7:9-13; 19:8, 14*

tenkafiak para kan chakayu ay maid poros makain-ub.

⁹ “ *‘Chungrunyu ay ustu nan nauy! Kun pay nan maepangkep as nan chiyuycha pasorot Satanas ay chicha nan mangarkali un Judiocha uray fiakun chicha nan tit-iwa ay tatakun Apo Dios, nunkangutumcha. Awni at peletok chicha ay uy munpalintumang as nan sangwananyu. Hiyasa nan mangammuwanchantu ay tit-iwa ay laylaychok chakayu.* ¹⁰ *Kiapú ta tenongparyu nan filinku ay mun-eta-un kayu as nan maparpalikiatananyu, esarakaktu chakayu as nan timpon nan kauugyat ay likiat ay omalintu ay manisting as nan amin ay tatakun henan intiru ay luta.* ¹¹ *Kiayuchak omali! Epapasnekyu ay mangunud as nan tit-iwa ay sursuru ta maid mamros as nan gun-gunaanyu.* ¹² *Nan tatakun ay mangamis as nan mangotettet at munfialinok chicha as kaman as nan chiyuycha tukud nan templon nan ok Apo Dios. Nan laychuna ay kanan at makepagyanchantu kan Apo Dios inkiana. Isuratkuntu kan chicha nan ngachan nan ok Apo Dios ya nan ngachan nan fiarú ay Jerusalem ay komsop ay murpu as nan Apo ay ok Dios ad chaya. Emarkaktu us kan chicha nan fiarú ay ngachanku.†*

¹³ “ *‘Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia.’ ”*

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Laodicea

¹⁴ “*Nan isuratmu as nan anghel ay mangayaywan as nan iglesia ad Laodicea at hiyana:*

† **3:12** Isa. 62:2; Pal. 2:17; 14:1; 22:4

“ *Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan makali un Amen* §ay matalek ya napudnu ay mangepaneknek as nan tit-iwa maepangkep kan Apo Dios, ya kurpuwan nan am-in ay finayang Apo Dios: ¹⁵ *Ammok nan panagfiyagyu. Maepachong kayu as nan at-atong ay chanum ay achi tungnin winnu omatong. Nan laraychok paat at piliyunyu nan usa as nan hanacha chuwa. ¹⁶ Ngem kiapú ta kun kayu at-atong as nan pammatiyu, achiyoktu chakayu ay kamanku itubfia chakayu.*

¹⁷ “ *Kananyu un fiaknang kayu ay wacha at am-in chi kasaporanyu. Ngem achiyu ammu ay nan kenatit-iwana at kasusug-ang kayu. Tay as nan sangwanan Apo Dios, maifilang kayu as pugli, na-furagya forfollachan. ¹⁸ Tukunok ngarud chakayu ay lomaku kayu kan ha-un as fioletok ay nailutu as nan apuy ta tit-iwa ay fumaknang kayu. Ha-un us koma nan lomakwanyu as munpupukaw ay lopot as ifiachuyu ta achi kayu at mafiabfi-ainan kiapú ta forfollachan kayu. Lomaku kayu us kan ha-un as akias ay ekapuyu as nan matayu ta makaila kayu kasin. ¹⁹ Am-in ay laylaychok at sengarak ya disiplinaok. Isunga komakud kayu ay omafurot ya munfiafiawi kayu as nan fiasfiasoryu. ²⁰ Chumngor kayu! Mangatakchukiak as nan pantiw ay cha munkokkokkok. Mu wachay manngor as nan kalekya tokafiana nan pantiw, sungkopaktu ya mun-ufong kami ay chuwa. ²¹ Nan tatau ay mangamis as nan mangotettet at ichatkuntu kan chicha nan kalibfengan ay maketokor kan ha-un ay*

§ 3:14 Nan kali ay “Amen” at kalen chi Hebreo ay nan laychuna ay kanan at Ommat challu.

muntoray ay kaman as nan naketokorak kan Amak ay muntoray as nan nangamisak kan Satanas.

22 “ ‘Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia.’ ”

4

Nan Panagchaychayaw Ad Chaya

¹ Kun pay narpas na, inilak nan nanatkafian ay pantiw ad chaya.

Kasinku chinngor nan hana ay kali ay kaman kiangos chi tarampet ay kanana, “Omabratka hena, at epailak kan he-a nan ommat as kasin.”

² Hiya at chi ya pinmigma nan pannakafialin nan Espiritu Santo kan ha-un,* ya inilak ad chaya nan usa ay trono ay wacha nan nangatokor. ³ Nan ilan nan nangatokor at kaman as nan chiyuycha munliyaw ay fiatu ay makali un haspe† ya karnelia.‡ Nan tronona at liniliwus nan tilag ay kaman fiatu ay esmeralda§ nan ilana.* ⁴ Nan trono at liniliwus nan chuwan puru ya opat ay trono ay nangatokoran nan chuwan puru ya opat ay anam-amá. Nafiafiachuwancha as munpupukaw ya nakokoronaancha as fialetok. ⁵ As nan munkiakiawa ay trono, cha murmurpu nan fiakilat, nunkapigsa ay kali ya komanikong ay kud-or. As nan sangwanan nan trono, wachacha nan pitu ay napapaskuchan ay penakad ay cha kumilkilarok.

* **4:2** Pal. 1:10; 17:3; 21:10 † **4:3** Nan haspe at nafiaror ya tukutukún chi kialetna. ‡ **4:3** Nan karnelia at nafiaror ya munchachara nan na.

§ **4:3** Nan esmeralda at nafiaror ya berde nan kialetna. * **4:3** Gen. 9:11-16

Chicha nan pitu ay kail-an nan pannakafialin nan Espiriton Apo Dios. ⁶ As nan sangwanan nan trono, wacha us nan kaman fiayfiay[†] ay naamma as sarming ay munmallag ay kaman kristal.

As nan kiawan nan opat ay trono, wachacha nan opat ay matataku ay finayang Apo Dios.[‡] Waschi un namataan nan intiru ay achorcha as sangu ya kaman us as uchug.[§] ⁷ Nan omona ay matataku ay nafiayang at kaman layon nan ilana. Nan maekadwa at kaman urfun ay fiaka. Nan maekatlu at wachay lupana ay kaman as nan lupan chi taku, ya nan maekap-at at kaman as nan muntat-ayaw ay nawi. ⁸ Napapayakan nan tunggal matataku ay nafiayang as hin-un-um ya namataan nan intiru ay achorcha patí nan payakcha. Achicha ikinkinak ay cha munkantakanta as inurkiw ya lenafi ay mangarkali,

“Nasantowan, nasantowan, nasantowan hi Apo Dios ay Mannakafialin as nan amin.* Nawawacha hiya ad maliyam, mawawacha ad wani, ya mawawacha in-inkiana.”[†]

⁹ Nan nauycha opat ay nafiayang at munchayawcha, figfikuncha ya munyamancha as nan nangatokor as nan trono ay matataku in-inkiana. As nan mangedkamanancha as sa, ¹⁰ nunlukfub nan chiyuycha chuwan puru ya opat ay anamamá as nan sangwanan nan nangatokor as nan

[†] **4:6** Pal. 15:2; 21:1 [‡] **4:6** Ezek. 1:4-28; Isa. 6:2 [§] **4:6** Pal. 5:6; 6:1-7; 7:11; 14:3; 15:7; 19:4 * **4:8** Isa. 6:3 [†] **4:8** Pal. 1:4, 8; 11:17; 16:5

trono ay munchayaw kan hiya ay matataku in-inkiana. Esaadcha us nan koronacha as nan sangwanan nan trono, ya ekankantacha,

¹¹ “He-a ay Apo ya Diosmi at maekarika ay omawat as kaichayawan, chayaw, ya pannakafialin, tay he-a nan namayang as nan am-in ay ka-ichin. Kiapú as nan pangkepmu, nafiayangcha ya naichat kan chicha nan fiyag.”[†]

5

Nan Nalolopelop Ay Papel Ya Nan Kordero

¹ Kun pay narpas chi, inilak as nan kanaan ay liman nan nangatokor as nan trono nan nalolopelop ay papel ay nasuratan nan nunsumfiangel ya naepkat nan pitu ay silyu* ta achi mafitlag.[†] ² Inilak us nan usa ay mannakafialin ay anghel ay nunkali as napigsa, “Ngachana nan maekari ay mangloksa as nan nunkaepkat ay silyu ta mafitlag nan nalolopelop ay papel?”

³ Ngem maid poros maekari ad chaya winnu asna's luta winnu ad chur-um ay kawad-an chi nunkatuy ay mamitlag as nan nalolopelop ay papel ta fiasauna. ⁴ Nun-akorak as solet, tay maid poros naanapan as maekari ay mamitlag as nan nalolopelop ay papel ta fiasauna. ⁵ Angkiay ya usa as nan chiyuycha anam-amá nan nangali kan haun, “Achika man kayong mun-akor! Ilaum kay ya! Wacha nan usa ay makali un Layon ay nurpu as

[†] **4:11** Ara. 14:15; Pal. 5:9,12 * **5:1** Nan silyu at kaman lilin chi iyukan ay mangep-epkat as nan nalolopelop ay papel ta achi mafitlag. † **5:1** Ezek. 2:9-10

nan tribon Juda ay mafigfigfig ay kianak David. Enamisna nan mangotettet, ya naichat kan hiya nan kalibfengan ay mangloksa as nan pitu ay silyu ya mamitlag as nan nalolopelop ay papel.”[‡]

⁶ Inilak nan usa ay Kordero ay nangatakchug as nan sangwanan nan trono ay liniwus nan opat ay nafiayang ya nan chiyuycha anam-amá. Nan ilan nan Kordero at kaman napatuy. Pitu nan sakkudna ya pitu us nan matana. Nan laychun ay kanan nan pitu ay sakkud at chicha nan pitu ay kail-an nan pannakafialin nan Espiriton Apo Dios ay naifiaor henan am-in ay lukiar asna's luta.[§] ⁷ Naesnop nan Kordero as nan kawad-an nan trono, at enarana nan nalolopelop ay papel as nan kannawan ay liman nan nangatokor. ⁸ As nan nangor-ana, nan chiyuycha opat ay nafiayang ya nan chuwan puru ya opat ay anam-amá at nunlukfubcha as nan sangwanan nan Kordero. Tunggal usa as nan chiyuycha anam-amá at inu-unnanay makutkutingting ay makali un arpa ya nan fialetok ay mallokong ay nanapnu as insenso ay hiyasa nan kararag nan tatakon Apo Dios.*

⁹ Kenantacha nan nauy usa ay fiarú ay kanta:

“He-a nan maekari ay mangara as nan nalolopelop ay papel, ya mangloksa as nan chiyuycha silyuna, tay napatuyka. Kiapú as nan charam, nafiayachan nan tatakun ta wachacha nan munfialin as tatakun Apo Dios ay murpu henan tunggal nasyon ya

[‡] **5:5** Gen. 49:9 **§ 5:6** Isa. 53:7; Jn. 1:29; Ara. 8:32; 1 Ped. 1:19

* **5:8** Sal. 141:2; Pal. 8:3-5

tribu ya murpu as nan tataku ay tukutukún
chi kali ya kubletcha.

¹⁰ Entapem chicha as nan muntorayam ta make-
toraycha kan he-a asna's luta, ya nunfi-
alium us chicha as papachi ta munserficha
kan Apo Dios takú.”

¹¹ Kasinku inila, ya chinngorku nan kalen nan
minilmilyon ay anheles ay nangliliwus as nan
trono ya nan opat ay nafiayang ya nan chiyuycha
anam-amá. ¹² Inpipigsacha ay nangekankanta's
na:

“Nan Kordero ay napatuy at maekari ay omawat
as pannakafialin, kenafiaknang, kenasilib,
kenapigsa, kaichayawan, chayaw ya
bendisyon.”

¹³ Angkiay ya chinngorku nan kalen nan tunggal
usa ay nafiayang ad chaya, asna's luta, ad chur-um
ay kawad-an chi nunkatuy ya henan fiayfiay. Am-
in chaná at chacha ekankanta,

“Sapay koma ta nan nangatokor as nan trono
ya nan Kordero at maichat kan chicha
nan bendisyon, chayaw, kaichayawan ya
kalibfengan in-inkiana.”

¹⁴ Tinumfor nan opat ay nafiayang, “Amen!” Nan
chiyuycha anam-amá at nunlukfubcha kasin ay
nanaychayaw as nan nangatokor as nan trono ya
as nan Kordero.

6

Nan Naloksaan Nan Unum Ay Silyu

¹ Kunak pay cha munfuyfuya, lenoksan nan Ko-
rdero nan omona as nan chiyuycha pitu ay silyu,
at chinngorku nan kaman kud-or ay kalen nan

usa as nan chiyuycha nafiayang ay kanana, “Aka!”
² As nan hiyachi, inilak nan munpupukaw ay kafi-
 ayu. Nan nunsasakay at wachay inuunnana ay
 pana ay ikufiatna. Naichat kan hiya nan korona
 ay sinyar chi mangafiakana, at uy nakikubkufiat
 ta amisuna nan am-in ay kafusorna.

Nan Maekadwa Ay Silyu

³ Kun pay lenoksan nan Kordero nan
 maekadwa ay silyu, chinngorku nan kalen nan
 maekadwa ay nafiayang ay kanana, “Aka!”
⁴ Hiya at chi ya femmoknag nan usa pay ay kafiayu ay
 munchachara. Nan nunsasakay at naettan as
 kalibfengan ay mangaan as talna asna's luta ta
 munkikinnufiat ya munpepennatuy nan tatau.
 Naichat us kan hiya nan anchuanchu ay espada.

Nan Maekatlu Ay Silyu

⁵ Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekatlu
 ay silyu, chinngorku nan kalen nan maekatlu ay
 nafiayang ay kanana, “Aka!” As nan hiyachi,
 wacha nan mungungutug ay kafiayu. Nan nun-
 sasakay at inuunnanay kiluwan. ⁶ Angkiay ya
 chinngorku nan kaman kali ay cha murmurpu
 as nan kiawan nan chiyuycha opat ay nafiayang
 ay kanana, “Awni at wachantuy fitel asna's luta.
 Nan lagfuntu nan tatau as hin-urkiw at ommat
 yangkiay as elakuna as fukias winnu tuki ay ka-
 nuna as nan hiyasa ay urkiw. Ngem achim pang-
 inaun nan mantikan chi olivo ya nan fiayas ay
 nurpu as nan unus chi ubas.”

Nan Maekap-at Ay Silyu

⁷ Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekap-at ay silyu, chinngorku nan kalen nan maekap-at ay nafiayang ay kanana, “Aka!” ⁸ Kunku pay inila, wacha at nan kaman kumukusyaw ay kafiayu. Nan ngachan nan nunsasakay at Utúy, ya nan kad-wana ay cha umun-unud at nangadnan as Hades ay kawad-an chi nunkatuy. Naichat kan hiya nan kalibfengan ay pomatuy as nan pagkap-at nan am-in ay tatau asna's luta babaen as nan kufiat, fitel, kaugyat ay pomatuy, ya atap ay animar.*

Nan Maekalema Ay Silyu

⁹ Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekalema ay silyu, inilak as nan selok nan altar nan chiyuycha lenawan nan chiyuycha naepapatuy kiapú as nan nangekaskasabaancha as nan kalen Apo Dios ya as nan nangepaneknekancha as nan maepangkep kan Apo Dios. ¹⁰ Infukiawcha, “Mannakafialin ay Apo Dios ay nasantowan ya matalek, kaatna man nan omaliyam ay mang-okóm as nan am-in ay tatau asna's luta ya manges-angam as nan namatuyancha kan chakami?” ¹¹ Angkiay ya naichat as nan tunggal usa nan munpupukaw ay fiachu, ya naifiakia kan chicha ay mun-iblaycha as hen-omaketan pay. O, mun-iblaycha inkiana makumpilitu nan filang nan pachongcha ay munserserfi kan Apo Dios ay iib-acha as nan pammati ay maepapatuytu us ay kaman as nan naepapatuyancha.

Nan Maekan-um Ay Silyu

* **6:8** Ose. 13:14; 1 Co. 15:54-57; Pal. 20:13-14

¹² Kunak pay challu cha munfuyfuya, lenoksan nan Kordero nan maekan-um ay silyu. Wacha at nan napigsa as solet ay kichu. Nginmutug nan urkiw ay kaman as nan panis, ya chin-macharagchag nan furan ay kaman chara. ¹³ Nag-ascha asna's luta nan chiyuycha taraw ay kaman as nan nag-asan nan chaan nor-om ay fukias chi kaiw ay igos as nan napuwakana. ¹⁴ As nan hiyachi us, namaid nan chaya ay kaman as nan atun chi papel ay malopelop. Naiwawud ya naiyatun nan am-in ay chuntug ya am-in ay luta ay liniliwus chi fiayfiay. ¹⁵ Angkiay ya nan ar-ari asna's luta, nan chiyuycha totoray, nan anap-apon chi sosorchachu, nan nunkafiaknang, nan chiyuycha mafifigfig, ya nan tapina ay tatau ay mafiabfiaor winnu fiakun at tenagtagcha ay nuntafun am-in as nan chiyuycha liyang ya as nan penapaingan nan chiyuycha chalimmug henan chunchuntug. ¹⁶ Nunpasug-angcha henan chiyuycha chuntug ya as nan chiyuycha fiatu, "Ayu man paat, magchay kayu kan chakami ya kumab-on kayu ta achi chakami ilaun as nan nangatokor as nan trono, ya malisiyanmi nan kauugyat ay chumusaan nan Kordero. ¹⁷ Tay nan kauugyat ay urkiw ay manusaana kan chakami at inumchan at, ya ay wachay makaeta-un? Maid!"†

7

Nan 144,000 Ay Tatakun Apo Dios (Pal. 14:1-5)

† **6:17** Isa. 63:4-6; Joel 1:15-2:17; Sof. 1:14-18; Luc. 21:33-36

¹ Kun pay narpas na, inilak nan opat ay angheles ay nangatakchug as nan opat ay sulen nan lufong. Tetenpapcha nan opat ay kurpuwan chi puwak ta achi poros mapuwak nan luta, fiayfiay ya uray nan chiyuycha kaiw. ² Chatona ay angheles nan nangichatan Apo Dios as pannakafialin ay manachael henan luta ya nan fiayfiay. Angkiay inilak nan usa pay ay anghel ay cha ngomatu ay nurpu as nan fomokfoknakian nan urkiw ay nawadan as nan markan* nan matataku ay Apo Dios. Infukiawna as nan chiyuycha opat ay angheles ay kakadwana, ³ “Achiyu chachaelun nan luta winnu nan fiayfiay winnu nan chiyuycha kaiw inkiana markaanmi nan ketong nan chiyuycha munserserfi kan Apo Dios takú.” ⁴ As nan nangmarkaana kan chicha, naifiakia kan ha-un nan filang ay hinkiasot ya opat puru ya opat ay lifu. Chicha nan nurpu as nan kianak nan hinpuru ya chuwa ay an-ak Israel. ⁵⁻⁸ Hinpupuru ya chuwa ay lifu nan namarkaan as nan kianak nan potot Israel ay cha Juda, Ruben, Gad, Aser, Neftali, Manases, Simeon, Levi, Isacar, Zabulon, Jose, ya hi Benjamin.

Nan Achi Mafilang Ay Tataku Ay Nunfiafiachu As Munpupukaw

⁹ Kun pay narpas na, inilak nan ongoongor ay tataku ay maid makafilang ay nurpu henan tunggal nasyon ya tribu ya nurpu as nan tataku ay tukutukún chi kubletcha ya kalicha. Nangatakchugcha as nan sangwanan nan trono ya

* **7:2** Nan marka at hiyasa nan osarun Apo Dios ay mangematon as nan tatakuna.

nan Kordero. Nangafiachucha as kummayad ay munpupukaw, ya waschi un inuunnanay tufon chi palma ay mangepaila as lagsakcha. ¹⁰ Infukiawcha, “Nan nangesarakan kan chitaku at nan Apo Dios takú ay nangatokor as nan trono ya nan Kordero!” ¹¹ Nan am-in ay angheles at liliwuscha nan trono, nan chiyuycha anam-amá, ya nan opat ay nafiayang. Nunlukfubcha am-in ay nanaychayaw kan Apo Dios as nan sangwanan nan trono. ¹² Kenalicha, “Ommat koma na! Sapay koma ta mawawacha in-inkiana kan Apo Dios ay munserserfiyan takú nan bendisyon, kaichayawan, kenasilib, panagyaman, chayaw, pannakafialin ya kenapigsa. Amen.”

¹³ Angkiay ya nunsarudsud kan ha-un nan usa as nan chiyuycha anam-amá. Kenalina, “Ay ammom mu ngachan chatona nan nunfiachi as munpupukaw ya mu anan nurpuwancha?”

¹⁴ “Tuan. Ammom met, apo. Ifiakiam pay,” ensongfiatku.

Kenalina, “Chatona nan nakalasad as nan kauugyat ay likiat. Lenab-ancha nan fiachucha, ya nunfialinuncha chasa as munpupukaw babaen as nan charan nan Kordero ay enmayas as nan natuyana.† ¹⁵ Hiyasa nan kiapúna ay wachacha as nan sangwanan nan tronon Apo Dios, ya chacha munserserfi kan hiya as inurkiw ya lenafi as nan templona. Mawawachantu kan chicha nan nangatokor as nan trono ya aywanana chicha. ¹⁶ Achicha poros kasin munchugchukiaang winnu masmasketan. Achicha poros maesapsap-uy

† **7:14** Heb. 9:14

winnu maparpalikiat as nan tapina ay omatong.
¹⁷ Tay nan Kordero ay wacha as nan kawad-an nan trono at hiyantu nan mangay-aywan kan chicha, ya epangunantu chicha as nan ugwor ay fomokfoknakian nan chanum ay umichat as fiyag. Achichantu kasin mun-ag-akor, tay punas-antu Apo Dios nan am-in ay luwacha.”†

8

Nan Naloksaan Nan Maekapitu Ay Silyu

¹ Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekapitu ay silyu, kinmikinakcha am-in nan wacha ad chaya as nan kiayud kakudwan chi uras.

² Angkiay ya inilak nan pitu ay angheles ay nangatakchug as nan sangwanan Apo Dios. Naettan-cha as pitu ay tarampet.

Nan Naittuwan Nan Insenso Ay Naamma As Fialetok

³ Fenmoknag nan usa pay ay anghel ay uy tenmakchug as nan kawad-an nan altar ay nananangchun as nan naittuwan nan insenso ay naamma as fialetok. Naettan hiya as ongor ay insenso ay etapina as nan kararag nan am-in ay tatakon Apo Dios, ya puorana ay mangichaton kan Apo Dios as nan altar ay naamma as fialetok ay wacha as nan sangwanan nan trono. ⁴ Nan asok nan cha mapuppuoran ay insenso ya nan kararag nan tatakon Apo Dios at ngenmatucha ay nurpu as nan mait-ittuwan nan insenso ay inuunnan nan anghel as nan sangwanan Apo

† 7:17 Isa. 25:8; Pal. 21:4

Dios. ⁵ Angkiay ya enaran nan anghel nan mait-ittuwan nan insenso, ya pinnuna as finmafiara ay uling ay enarana as nan altar, at inchus-orna asna's luta. Hiya at chi ya wachay komanikong ay kud-or, ya cha munfiakilat ya munkichu.

Nan Chiyuycha Tarampet

⁶ Angkiay ya nan pitu ay angheles ay nakchang as tarampet at nunsakianacha ay mangepakian-gos as nan tarampetcha.

⁷ Nan omona ay anghel at penakiangosna nan tarampetna, at naepetlak asna's luta nan chiyuy-cha choraru ya apuy ay nakaslangan as chara. Isunga naetemok nan pagkatlon nan luta ya pagkatlon us nan kakkaiw ya am-in ay lukiam.

⁸ Angkiay ya nan maekadwa ay anghel at penakiangosna nan tarampetna, at inilak nan kaman ad-acha-an ay chuntug ay cha kumarkiarud ay naetap-or henan fiayfiay. ⁹ Nunfialin as chara nan pagkatlon nan fiayfiay, ya natuycha nan pagkatlon nan chiyuycha matataku henan fiayfiay, ya nachachaelcha nan pagkatlon nan chiyuy-cha papor.

¹⁰ Nan maekatlu ay anghel at penakiangosna us nan tarampetna, at wacha nan ad-acha-an ay taraw ay kaman penakad ay cha kumilkilarok ay nurpu ad chaya ay nag-as henan pagkatlon nan chiyuycha wawwang ya ugwor. ¹¹ Nan ngachan nan nauy taraw at Mun-aklet. Enmaklet nan pagkatlon nan chanum, ya natuy nan ongor ay tataku ay inmikop as nan chiyuy chanum.

¹² Nan maekap-at ay anghel at penakiangosna nan tarampetna. Nachachael nan pagkatlon nan

urkiw, nan pagkatlon nan furan ya pagkatlon nan chiyuycha taraw. Nan nunfianakiana at namaid nan pagkatlon nan silawcha. Isunga ngenmongot nan pagkatlon nan kaorkia ya pagkatlon nan lafi.

¹³ Kunak pay cha munfuyfuya, chinngorku nan nawi ay cha muntat-ayaw as ngatu ay nangi-fukiaw, “Kasusug-ang! Kasusug-ang! Kasusug-ang kayman as solet nan ommattu as nan tataku asna's luta as nan mangepakiangosantu nan turu pay ay angheles as nan tarampetcha.”*

9

¹ Nan maekalema ay anghel at penakiangosna nan tarampetna, at inilak nan nanag-as asna's luta ay taraw ay nurpu ad chaya. Naichat as nan taraw ay anna nan torfek nan pantiw nan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna.* ² Kuna pay tenkafian nan chiyuy fitu, naifud-ok nan asok ay kaman as nan arotottot chi ad-achaan ay puor. Liningfiana nan urkiw, ya penangongotna asna's luta. ³ Wachacha nan chuchun ay nakefoknag as nan asok, ya kenomsopcha asna's luta. Naettancha as kafiaelan ay sumilud ay kaman as nan makali un scorpion.† ⁴ Naifilin kan chicha ay achicha teletelun nan uray ngachana ay lukiam, kaiw, winnu tapina ay mura, ngem kuncha yangkiay sukiatun nan tataku ay chaan namarkaan chi ketongcha as nan markan Apo Dios.‡ ⁵ Chaancha naparufusan ay mangpatuy kan chicha, ngem kuncha yangkiay palikiatun

* **8:13** Pal. 9:12; 11:14; 12:12 * **9:1** Pal. 8:10-11 † **9:3** Ezek. 2:6; Pal. 9:5,10 ‡ **9:4** Ezek. 9:4-6; Pal. 7:2-3

chicha as lema ay furan. Nan kaputug nan chacha iliqliwas at kaman as nan siluchan nan makali un scorpion ay munnotnot as solet. ⁶ As nan hana lema ay furan at iyan-anap chi tatakuy katuyancha, ngem achi challu uchanan nan utúy chicha. O, uray mu laraychuncha ay matuy, ngem achi umchan nan utúy kan chicha.

⁷ Nan ilan nan chiyuycha chuchun at kamancha kafiayu ay nakasakiana ay uy makikufiat. As nan urucha at wacha nan kaman korona ay naamma as fialetok, ya nan lupacha at kaman lupan chi taku. ⁸ Nan fookcha at ananchu ay kaman as nan fook chi fianafiai, ya nan fiab-acha at kaman as nan chiyuycha fiab-an chi layon. ⁹ Nan tagrangcha at nasasakan as kaman lanchok. Nan kayabkab chi payakcha as nan tomayawancha at kaman as nan ungug chi ongoongor ay kalesa ay cha ikuykuyud chi kafiayu ay cha tomagtag ay uy makikufiat. ¹⁰ Nan iwetcha at kaman as nan iwet nan makali un scorpion ay sumilud, ya as nan iwetcha nan kawad-an nan kafiaelancha ay mamalikiat as nan tatau as lema ay furan. ¹¹ Wacha nan aricha ay mangetoray kan chicha ay hiya nan anghel ay mangay-aywan henan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna. Nan ngachana as nan kalen chi Hebreo at Abaddon, ya as nan kalen chi Griego at Apolion. Nan laychuna ay kanan at Nan Chumachael.

¹² Narpas at nan omona ay kauugyat ay likiat, ngem wacha pay nan chuwa ay omali.

¹³ Nan maekan-um ay anghel at penakiangosna nan tarampetna, at chinngorku nan usa ay kali ay nurpu as nan opat ay sulen nan altar ay naamma

as fialetok ay wacha as nan sangwanan Apo Dios. ¹⁴ Kenalen nan kali ay ansa as nan maekanium ay anghel ay nanangchun as tarampet, “Ilfusmu nan opat ay angheles ay naifiafirud as nan kawad-an nan ad-acha ay wawwang ay Eufrates.”§

¹⁵ Tit-iwa ay nailufus nan opat ay angheles, tay sikud ay naesasakianacha para as nan nauy ustuustu ay uras ya urkiw, furan ya tawwun ay uycha mangpatuyan as nan pagkatlon nan tatau.

¹⁶ Naifiakia kan ha-un ay nan filang nan chiyuycha nunkakafiayu ay sosorchachu at chuwan kisot ay milyon. ¹⁷ Nan chiyuycha kafiayu ya nan chiyuycha nunsasakay ay inilak as nan kaman iitawku at assena: Nakchang nan chiyuycha nunsasakay as lanchok ay manasarak as tagrangcha ay nan kolorcha at turu. Nan usa ay kolorcha at munchachara ay kaman apuy. Wacha pay chi asul ay kaman nafiaror ay safiru, ya muntitifia ay kaman asufre. Nan uron nan nauycha kafiayu at kaman uron chi layon, ya chacha ifudfud-ok chi apuy, asok ya asufre. ¹⁸ Natuy nan pagkatlon nan tatau asna's luta kiapú as nan nauycha turu ay kaugyat ay pomatuy ay apuy, asok ya asufre ay cha ifudfud-ok nan hanacha kafiayu. ¹⁹ Tay nan kawad-an nan kafiaelan nan hanacha kafiayu ay pomatuy at as tapakcha ya iwetcha. Nan iwetcha at nauruwancha as kaman uron chi urug ay isukiatcha as tatau.

²⁰ Ngem nan tatau ay nayagyag ay chaan natuy as nan chiyuycha kaugyat ay pomatuy at chaan-

§ 9:14 Gen. 15:18; Deut. 1:7; Jos. 1:4; Pal. 16:12

cha challu chinukkian* nan nanaychayawan-
 cha as nan chiyuycha anennet ya chiyuycha
 didiosen ay fialetok, silver, kianfiang, fiatu ya
 kaiw ay chicha mismu nan nangamma. Cha-
 tona ay didiosen ay enam-ammaancha at achicha
 poros makakali, makadngor winnu makacha-
 ran. ²¹ Chaancha us infiafiawi nan penmat-
 patuyancha, nan nunsarsaromangkaancha, nan
 nangepappapasancha as assi ay lachok, winnu
 nan nangak-akiwancha.

10

Nan Anghel Ya Nan Ek-eket Ay Nalolopelop Ay Papel

¹ As nan hiyachi, inilak nan usa pay ay man-
 nakafialin ay anghel ay cha komsop ay nurpu ad
 chaya. Nalilifotan as lifuu, ya wachay tilag as
 nan ngaton nan uruna. Nan lupana at narawag
 ay kaman as nan urkiw, ya nan sukina at kaman
 kumilkil-aw ay apuy. ² Inuunnanay ek-eket ay
 papel ay nafifitlag. Inkiakiatin nan kannawan ay
 sukina nan fiayfiay, ya nan kannikid ay sukina
 nan luta. ³ Nunfukiaw as napigsa ay kaman as nan
 ukiab chi layon. As nan nunfukiawana, nunkali
 nan pitu ay kud-or ay nanfor. ⁴ Kun pay narpas
 ay nunkali nan pitu ay kud-or, kiayudku elapu ay
 mangisurat as nan kenalicha. Ngem chinngorku
 nan kali ay nurpu ad chaya ay kanana, “Achim
 epakpakaammu ya isursurat nan kenalen nan
 pitu ay kud-or.”

* 9:20 16:9-12

⁵ Angkiay ya nan anghel ay inilak ay nangatakchug henan fiayfiay ya henan luta at tenaguyuna ad chaya nan kannawan ay limana ⁶ ya nunsapata as nan ngachan Apo Dios ay matatuku ininkiana ay namayang henan chaya, luta, fiayfiay ya nan am-in ay wacha kan chicha. Nan chinngorku ay ensapatan nan anghel at hiyana: “Achi poros mataktak nan ommatana! ⁷ Ngem as nan mangepakiangosan nan maekapitu ay anghel as nan tarampetna, tongparuntu Apo Dios nan planuna ay kaman as nan infiakiana as nan chiyuycha pomapadtu ay nunserserfi kan hiya ad pus-uy ay chaana enpakaammu as nan tapina.”*

⁸ Angkiay ya chinngorku nan kali ay nurpu ad chaya, ya kanana kasin kan ha-un, “Uymu araun nan ek-eket ay papel ay nafifitlag ay inuunnan nan chiyuy anghel ay kinmakiatin henan fiayfiay ya henan luta.”

⁹ As nan hiyachi, inmuyak as nan anghel, at kinchawku nan ek-eket ay papel. Kenalina, “Araun ya kanum. Munlamiis ay kaman as nan chilon chi iyukan as tapakmu. Ngem as putom at mun-aklet, at pumutugtu.”

¹⁰ Enarak nan ek-eket ay papel as nan liman nan anghel, at kenanku. Munlamiis tit-iwa ay kaman chilu as tapakku. Ngem as nan nangokmonak, pinmutug nan putok. ¹¹ Angkiay ya wacha nan nangifilin kan ha-un, “Masapor kasinmu epadtu nan ommat henan ongor ay nasyon ya tatakuku ay tukutukun chi kalicha ya as nan ar-aricha.”

* **10:7** Jer. 7:25; 25:4; Ezek. 38:17; Dan. 9:10; Pal. 11:15-19

11

Nan Chuwa Ay Nangepaneknek As Nan Tit-iwa

¹ Kun pay narpas sa, naichat kan ha-un nan pangluklukud ay kaman surkud, ya naifiakia us kan ha-un na: “Uymu lukchun nan templon Apo Dios ya nan altar, ya filangum nan chiyuycha munchaychayaw hid-i. ² Ngem pay-am ud-ay nan fiattaw nan templo. Achim lukchun, tay naipurang at sa as nan chiyuycha Gentil ay chicha nan mangepaassi henan nasantowan ay siyudad ay Jerusalem ay kamancha cha ikiatkiatin as opat puru ya chuwa ay furan. ³ As nan unig nan hanacha furan ay munpachong as nan hinlifu ya chuwan kiasot ya unum puru ay urkiw, ifiaorkuntu nan chuwa ay tistigok. Mafiachuwanchantu as saku ay mangepaila as ngunguyuscha, ya paneknekanchantu as nan tatau nan epakaammok kan chicha.”

⁴ Nan nauycha chuwa ay tistigu at chicha nan maepachong as nan chiyuycha chuwa ay kaiw ay olivo ya nan chuwa ay maepatpatngan chi silaw ay wacha as nan sangwanan Apo Dios ay Apon nan tatau asna's luta.* ⁵ Mu wachay mamadpachas ay manukiat kan chicha, fumud-ok chi apuy as tapakcha ay mangetemok kan hiya. Hiyachi nan ekatuytu nan am-in ay fumusor ay mamachas ay manukiat kan chicha. ⁶ Naichat kan chicha nan kafiaelan ya kalibfengan ay mangepakinak as nan uchan ta achi umud-uchan as nan timpu ay chacha mangepaneknekan as nan enpakaammon Apo Dios kan chicha. Naichat

* **11:4** Zac. 4:1-6; Pal. 2:8-11; 3:7-13

kan chicha nan kafiaelan ay mangepafialin as nan am-in ay chanum as chara, ya palikiatuncha nan tatau asna's luta babaen as nan kumpurmi ay kaugyat ay pomatuy, uray mamen kaat mu hiyasa nan laychuncha ay atun.

⁷ As nan marpasan nan nauycha chuwa ay mangepaneknek as nan enpakaammon Apo Dios kan chicha, fomoknagtu nan atap ay animar henan chiyuy lukiar ay kaman fitu ay maid papugna, at makikufiat hiya kan chicha. Amisunantu ya patayunantu chicha.†

⁸ Maenganuytu nan natuy ay achorcha as nan korsa henan nunchinngor ay siyudad ay naelansaan nan Apocha as nan koros. Nan siyudad ay anchi at maepachong ad Sodoma winnu Egipto. ⁹ As nan turu ya kakudwa ay urkiw, nan tatau ay murpu henan tunggal nasyon ya tribu ya tatau ay tukutukún chi kalicha ya kubletcha at fuyfuyaunchantu nan achor nan hanacha. Achichantu us eparufus ay mailufok chasa. ¹⁰ Nan am-in ay tatau asna's luta ay achi omafurot kan Apo Dios at munlagsakchantu kiapú as nan natuyan nan nauycha chuwa ay pomapadtu. Munfiastacha ya mun-eennettanchantu, tay penarpalikiat nan hanacha chuwa nan tatau asna's luta.

¹¹ Ngem as nan narpasan nan turu ya kakudwa ay urkiw, tenakon Apo Dios nan chiyuycha chuwa, at tenmakchugcha. Ongor chi ugyat nan am-in ay nangila kan chicha. ¹² As nan hiyachi, chinngor nan chiyuycha chuwa nan usa

† 11:7 Pal. 13:1-18

ay napigsa ay kali ay nurpu ad chaya ay kanana kan chicha, “Omabrat kayu hena!” Angkiay ya naetag-uycha ad chaya babaen as nan lifuu ay iilaun nan chiyuycha kafusorcha. ¹³ As nan hiyasa ay uras, nunkichu as napigsa ay nanachael as nan pagkapuron nan siyudad, ya natuycha nan piton lifu ay tataku. Inmugyat as solet nan nayagyag ay tataku, ya finigfigcha nan pannakafialin Apo Dios ad chaya.

¹⁴ Hiyana nan anongos nan maekadwa ay kauugyat ay likiat, ngem kiayud at omali nan maekatlu.

Nan Maekapitu Ay Tarampet

¹⁵ Angkiay ya as nan nangepakiangosan nan maekapitu ay anghel as nan tarampetna, wachacha nan nadngor ay nunkapigsa ay kali ay nurpu ad chaya. Chacha kanan, “Munlapu ad wani, maid tukún as muntoray asna's luta mu achi yangkiay nan Apo takú ay Dios ya hi Cristo ay pinilina. Hi Apo Dios at muntoray in-inkiana.”

¹⁶ Angkiay ya nan chuwan puru ya opat ay anam-amá ay nangatokor as nan tronocha as nan sangwanan Apo Dios at nunlukfubcha ay nunchaychayaw kan Apo Dios. ¹⁷ Chacha kankan, “Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in ay mawawacha ad wani ya nawawacha ad maliyam, munyaman kami kan he-a, tay enpailam nan nakaskaschaaw ay pannakafialinmu, ya enlapom ay muntoray.

¹⁸ Ongor chi fungat nan chiyuycha Gentil ay achi omafurot kan he-a, ngem finmungatka us.

Ad wani inumchan at nan timpu ay mangokomám as nan am-in ay nunkatuy ya manggun-gunaam as nan chiyuycha poma-padtu ay munserserfi kan he-a ya nan am-in ay tatakom ay manangchaychayaw ay uray nangangatu winnu ap-apud.

Hiyana nan ustu ay timpu ay manachaelam as nan chiyuycha nanachael as nan tatau asna's luta.”

¹⁹ Kun pay narpas chi, natkafian nan templon Apo Dios ad chaya, at naila hid-i nan kasón ay naittuwan nan naisurat ay turag Apo Dios. Angkiay ya wachachay fiakilat, nunkapigsa ay kali ya komanikong ay kud-or. Nunkichu pay ya inmuchan as napigsa ay choraru.

12

Nan Fiafiai Ya Nan Tabfiad

¹ Kun pay narpas chi, wacha nan nakaskaschaaw ay sinyar ay naepaila ad chaya. Nunpaila nan usa ay fiafiai ay nangafiachu as sumili ay kaman urkiw, ya nangatakchug as nan furan. Nakakorona as hinpuru ya chuwa ay taraw. ² Kiayud at omanak hiya, ya cha mun-agakor kiapú as nan chana iliwas ay munpasikar.

³ Wacha us nan tukún ay nakaskaschaaw ay sinyar ay naepaila ad chaya. Nunpaila nan ad-acha-an ay tabfiad ay munchachara. Pitu nan uruna ay nakchang as korona, ya hinpuru nan sakkudna. ⁴ As nan nangiwetwetana as iwetna, naamong nan pagkatlon nan chiyuycha taraw ad chaya, ya enpet-agna asna's luta. Angkiay uy

tenmakchug as nan sangwanan nan fiafiai ay ki-ayud omanak ta okmonunantu nan mutun as nan fomoknakiana. ⁵ As nan naiyankan nan anakna ay laraki, wacha at nan namros ay nangiyuy as nan kawad-an Apo Dios as nan tronona. Tay nan nauytu onga at etorayana nan am-in ay nasyon. Henan muntorayana, maid poros sugangna ay kamana epak-or nan lanchok as nan achi mamigfig as nan torayna. ⁶ Lenmayaw nan fiafiai ay inmuy henan lukiar henan disyerto ay ensasakianan Apo Dios ay magyanana ta maaywanan hiya hid-i as hinlifu ya chuwan kiasot ya unum puru ay urkiw.*

⁷ Kun pay narpas chi, wachay kufiat ad chaya. Hi Miguel ya nan kakadwana ay angheles at kinufiatcha nan tabfiad. Kun pay nan tabfiad ya nan kakadwana us ay angheles at enes-angcha. ⁸ Ngem naamis nan tabfiad ya nan kakadwana, ya chaancha at naparufusan ay magyan ad chaya. ⁹ As nan hiyachi, naepet-ag manipud ad chaya nan hana ad-acha-an ay tabfiad ya nan anghelesna asna's luta. Nan tabfiad ay ansa at hiyasa challu nan urug ad maliyam ay makali un Diablo winnu Satanas ay mangar-allilaw as nan am-in ay tatau asna's luta.†

¹⁰ Angkiay ya chinngorku nan usa ay napigsa ay kali ad chaya ay kanana,
 “Ad wani nan natongparan nan nangesarakanan Apo Dios as nan tatakuna, tay enpailana nan pannakafialina ay muntoray. Ad wani us, nan infiaorna ay hi Cristo at enpailana

* **12:6** Pal. 11:2-3 † **12:9** Gen. 3; Isa. 14:12-23; Ezek. 28:13-19; Luc. 10:18

at nan kalibfengana. Tay nan nangepab-pafiasor as nan iib-a takú as nan sangwanan Apo Dios as inurkiw ya lenafi at naepet-ag manipud ad chaya.

- ¹¹ Enamis nan iib-a takú hi Satanas babaen as nan charan nan Kordero ya babaen as nan Ammay ay Chamag ay penaneknekancha. Enpapasnekcha ay nun-ekaskasaba uray hiyasay ekatuycha.
- ¹² Isunga chakayu am-in ay wacha ad chaya, munlagragsak kayu! Ngem chakayu ay wacha henan luta ya henan fiayfiay at ngumunguyus kayu, tay kinmuwab hi Satanas as nan kawad-anyu. Nunsidlay fungatna, tay ammuna ay ak-akettuy nan nayagyag ay timpuna.”†

¹³ Kun pay naammuwan nan tabfiad ay naepet-ag hiya asna's luta, enapoaporna nan chiyuy fiafiai ay nangiyanak as nan laraki. ¹⁴ Ngem naetan nan fiafiai as chuwa ay payak chi ad-achan ay nawi ta makatayaw ay umuy henan lukiar ay ensasakianan Apo Dios ay magyanana henan disyerto. Tay hid-i nan maaywanana as turu ay tawwun ya kakudwa, ya malisiyana nan urug ay hiyasa nan tabfiad. § ¹⁵ Angkiay ya infud-ok nan hana urug chi ongor ay chanum ay kaman layus ta maiyanud koma nan fiafiai. ¹⁶ Ngem finadngan nan luta nan fiafiai babaen as nan nuntakangana. Hiya at chi ya enokmona nan chanum ay infud-ok nan tabfiad. ¹⁷ Nunsidlay fungat nan tabfiad as

† 12:12 Pal. 8:13 § 12:14 Pal. 11:2-3; 12:6

nan fiafiai, ya uy nakikufiat as nan tapen nan anakna ay chicha nan cha mangun-unud as nan filin Apo Dios ya as nan sursuru ay enpakaammon Jesus. ¹⁸ Angkiay ya uy tenmakchug hiya henan olet nan fiayfiay.

13

Nan Kauugyat Ay Animar Ay Nurpu Henan Fiayfiay

¹ As nan hiyachi, inilak nan kauugyat ay animar ay cha fomoknag henan fiayfiay. Pitu nan uruna ya hinpuru nan sakkudna ay nakchang as korona. Nan chiyuycha uru at nakchangcha as naisurat ay ngadngachan ay kaiinsurtu kan Apo Dios.* ² Nan ilan nan kauugyat ay animar at kaman leopardo.† Ngem nan chapana at kaman chapana nan makali un bear,‡ ya nan tapakna at kaman tapak chi layon. Inchat nan tabfiad kan hiya nan mismu ay pannakafialina ya nan kalibfengana ay muntoray akas ari. ³ Nan usa as nan chiyuycha uron nan kauugyat ay animar at kaman wachay sukiatna ay ekatuyna koma, ngem napuy-anan. Naschaawcha am-in nan tatau asna's luta, ya inun-unudcha nan kauugyat ay animar. ⁴ Chinaychayaw nan am-in ay tatau nan tabfiad, tay inchatna nan kalibfengana as nan kauugyat ay animar. Chinaychayawcha us nan nauy kauugyat ay animar. Senarudsudcha, “Ay

* **13:1** Pal. 16:13; 19:20; 20:10 † **13:2** Nan “leopardo” at kaman ad-acha ay atap ay pusa. ‡ **13:2** Nan “bear” at ad-acha ay animar ay anchuanchuy kok-orongna.

wachay maepachong as nan nauy ay animar? Ay wacha us chi makaamis kan hiya?”

⁵ Enparufus Apo Dios ay muntoray nan chiyuy kauugyat ay animar as opat puru ya chuwa ay furan ya munkali as penapangas ay maifusor kan Apo Dios. § ⁶ Isunga enlapuna ay mangitudtuchor kan Apo Dios, as nan ngachana, as nan magyanana, ya as nan am-in ay mamagyan ad chaya. ⁷ Naparufusan us hiya ay makikufiat ya mangamis as nan tatakon Apo Dios. Naichat pay kan hiya nan kalibfengan ay mangetoray as nan tatau ay nurpu henan tunggal nasyon ya tribu ay nurpu as nan tatau ay tukutukún chi kalicha ya kubletcha. ⁸ Am-in ay tatau asna's luta at munchaychayawchantu as nan chiyuy kauugyat ay animar, omangkiay nan chiyuycha wachay ngachancha as nan liblu ay naelestaan nan ngadngachan nan chiyuycha wachay fiyagcha ay maid patingkiana. Sakbay mafiayang nan luta, naisusurat nan ngachancha as nan chiyuy liblon nan Kordero ay naichaton.

⁹ Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor. ¹⁰ Nan natudingan ay maifiarud at maifiarud challu, ya nan natudingan ay matuy babaen as espada at mapatuy babaen as espada. Isunga masapor eta-un nan tatakon Apo Dios chi likiatcha, ya ituruycha ay muntalek.

Nan Kauugyat Ay Animar Ay Nurpu As Nan Luta

¹¹ Angkiay ya inilak nan usa pay ay kauugyat ay animar ay cha fomoknag henan luta. Wachay

chuwa ay sakkudna ay kaman sakkud chi kordero, ngem nan kalina at kaman kalen chi tabfiad.* ¹² Wacha kan hiya nan am-in ay kalibfengan nan enmon-ona ay kaugyat ay animar, ya enosarna ay nunserfi kan hiya. Peneletna nan am-in ay tatau asna's luta ay chayawuncha nan enmon-ona ay animar ay napuy-anan chi sukiatna ay ekatuyna koma. ¹³ Nan maekadwa ay animar at en-enatna nan nakaskaschaaw ay sinyar, kaman as nan nangepar-iyana as apuy ay nurpu ad chaya ay iilaun nan tatau. ¹⁴ Enallilawna nan am-in ay tatau asna's luta babaen as nan chiyuycha nakaskaschaaw ay sinyar ay naeparufus ay epailana as nan sangwanan nan enmon-ona ay animar. Finilina chicha ay mun-ammacha as kapadpachong nan enmona ay animar ay pangchayawcha challu as nan nauy enmona ay animar ay nafiakag as espada, ngem nataku challu. ¹⁵ Naparufusan us nan maekadwa ay kaugyat ay animar ay mangtaku as nan enammancha ay kapadpachong nan enmona ay animar ta makakali ya makaekeddeng ay mangepapatuy as nan am-in ay achi munchayaw kan hiya. ¹⁶ Penelet us nan maekadwa ay animar ay mamarkaan nan am-in ay tatau as nan kannawan ay limacha winnu as ketongcha. Uray nan nangangatu ay tatau ya fiakun, nunkafiaknang ya nunkapugli, mafiabfiaor ya fiakun at peneletna chicha ay mamarkaan. ¹⁷ Enatna chi ta maid poros taku as lomaku winnu mun-elaku sukúd mamarkaan as nan ngachan nan enmona ay kau-

* **13:11** Pal. 13:1; 16:13; 19:20; 20:10

ugyat ay animar, winnu nan numero ay sinyar nan ngachana.

¹⁸ Hiyana nan manaporan as kenasilib. Mu wachay kenasilib at numnumun ay mangammu as nan laychun ay kanan nan numeron nan kauugyat ay animar. Tay nan numero at pachong nan ngachan chi taku. Nan numero at unum kiasot ya unum puru ya unum.

14

Nan Kordero Ya Nan 144,000 Ay Ensarakana

¹ Angkiay ya inilak nan Kordero ay nangatakchug henan chuntug ay Sion ya kadwana nan hinkiasot ya opat puru ya opat ay lifu ay tatau. Naisurat as ketongcha nan ngachan nan Kordero ya nan ngachan Amana. ² Chinngorku nan usa ay kali ay nurpu ad chaya ay kaman wawak chi ongor ay chanum, ya kaman as nan napigsa ay kud-or. Kaman us kiangos chi cha makutkutingting ay ongor ay arpa. ³ Nangatakchugcha nan hinkiasot ya opat puru ya opat ay lifu ay tatau ay manasakiang as nan trono, opat ay matatau ay nafiayang, ya chiyuycha anam-amá. Chacha munkankanta as fiarú ay kanta ay chicha yangkiay nan makaekanta, tay chicha nan nawayawayaan as nan am-in ay tatau asna's luta. ⁴ Chicha us nan lanaraki ay chaan nangepaassi as achorcha maepangkep as nan makiskissuyan as fianafiai, tay kanayon ay nacharoscha. Chacha un-unuchun nan Kordero as nan am-in ay ay-ayana. As nan am-in ay tatau, chatona nan nawayawayaan ta chicha nan omona ay

maichaton kan Apo Dios ya as nan Kordero.
⁵ Chaancha poros nunkutkutum. O, maid poros maepabpafiasor kan chicha.

Nan Turu Ay Angheles

⁶ Angkiay ya inilak nan usa pay ay anghel* ay cha muntat-ayaw as ngatu, ya wacha nan ammay ay chamag ay maid patingkiana ay uyna ekasaba as nan am-in ay tatau asna's luta, henan tunggal nasyon ya tribu, ya as nan tatau ay tukutukún chi kalicha ya kubletcha. ⁷ Nunkali as napigsa, “Chaychayawunyu hi Apo Dios, ya chaychayawunyu nan pannakafialina, tay inumchan nan timpu ay mang-okomana as nan tatau. Chayawunyu nan namayang as nan chaya, luta, fiayfiay ya chiyuycha ugwor.”

⁸ Angkiay ya wacha nan maekadwa ay anghel ay inmunud ay nangali, “Nachachael at! Nachachael nan nunchinngor ay siyudad ay Babilonia! Tay nan chiyuycha i-Babilonia at finutangcha nan am-in ay nasyon as nan fiayascha ay maepachong as nan nunsidla ay nangepapasancha as nan assi ay lachokcha.”

⁹ Nunkali as napigsa nan maekatlu ay anghel ay inmunud kan chicha. Kenalina, “Nan chiyuycha manaychayaw as nan kaugyat ay animar ya as nan enammaancha ay kapadpachong nan hana ay animar, ya namarkaan chi ketongcha winnu limacha as nan markan nan kaugyat ay animar ¹⁰ at ikopunchantu nan naetatasa ay fiayas ay chaan nasubsuforan ay hiyasa nan maepachongan nan kaugyat ay maid poros sug-angna ay

* **14:6** 14:6, 8-9, 14-15, 17-18; 15:1-16:21

fungat Apo Dios. Mapalikiatchantu us as nan apuy ya as nan cha mapuppuoran ay asufre ay iilaun nan nasantowan ay angheles ya nan Kordero. ¹¹ Nan asok nan apuy ay cha mamarpalikiat kan chicha at cha munpangapangatu ininkiana. Inurkiw ya lenafi ay maid poros kuminkinkan nan mun-iliwliwasan nan chiyuycha nunchaychayaw as nan kauugyat ay animar ya as nan enammaancha ay kapadpachongna, ya nan uray ngachana ay namarkaan as nan ngachana.”

¹² Isunga masapor mun-eta-un nan tatakon Apo Dios ay chicha nan manongtongpar as nan filfilina ya mangiturturuy ay muntalek kan Jesus.

¹³ Angkiay ya chinngorku nan usa ay kali ay nurpu ad chaya ay kanana, “Isuratmu na: Munlapu ad wani, nakiasatcha nan nunkatuy ay enmafurot kan Apo Jesus.”

“O-a! Tit-iwa met sa,” ensongfiat nan Espiritu Santo. “Mun-iblaychantu as nan nalikiat ay chunucha, tay awatuncha nan ammay ay nunfi-anakian nan en-enatcha.”

Nan Maaniyan Nan Tatau Asna's Luta

¹⁴ Kun pay narpas chi, inilak nan usa ay munpupukaw ay lifuu ay nangatokoran nan kaman taku ay nakakorona as naamma as fialetok ya nanangchun as tachum ay kompay. ¹⁵ Angkiay ya fenmoknag nan usa pay ay anghel as nan templo ad chaya, ya chana ifugfukiaw as nan chiyuy nangatokor as nan lifuu, “Ayu! Araum nan kompaymu ya uyka mun-ani, tay panag-aani met ad wani. Nabkiasancha at nan maani ay chicha nan tatau asna's luta.” ¹⁶ Isunga nan nangatokor as

nan lifuu at nunkompay asna's luta, at naani at nan maani.

¹⁷ Kun pay narpas sa, inilak nan usa pay ay anghel ay fenmoknag as nan templo ad chaya, ya inuunnana us nan tachum ay kompay.

¹⁸ Angkiay ya fenmoknag nan usa pay ay anghel ay nurpu as nan kawad-an nan altar. Hiya nan mangay-aywan as nan apuy. Infukiawna as nan kadwana ay nanangchun as nan tachum ay kompay, “Ayu! Araum nan tachum ay kompaymu ya uymu kompayun ay mamuras as nan chiyuycha fukias nan ubas aschi's luta, tay nor-omcha at.”

¹⁹ Isunga inwasiwasna nan kompayna asna's luta ay namuras as nan am-in ay fukias nan ubas, at entap-orna as nan ad-acha-an ay munchetchetchetan as ubas ay maepachongan nan kauugyat ay fungat Apo Dios. ²⁰ Naikiatikiatin ay natchetset nan chiyuycha fukias nan ubas henan fiakun sakop nan siyudad. Nunlapu as nan munchetchetchetan at enmayas chi chara ay inumchan as turon kiasot ya chuwan puru ay kilometro nan kaachawwina ya inkiana usa ya kakudwa ay metro nan kaposongna.†

15

Nan Pitu Ay Anheles Ya Nan Anongos Ay Likiat

¹ Kun pay narpas chi, inilak kasin nan usa pay ay am-amud ya nakaskaschaaw ay sinyar ad chaya. Wachacha nan pitu ay anheles ay nangiyali as

† **14:20** Pal. 19:17-18; As nan kali ay Griego at “inkiana as nan fiakiang chi kafiayu”.

pitu ay kauugyat ay pomatuy. Chatona nan anon-gos, tay as nan marpasan nan chiyuycha chusa, munpatingkia nan kauugyat ay fungat Apo Dios.

² Inilak us nan kaman fiayfiay ay naamma as sarming ay nakaslangan as apuy. Nan chiyuycha nangamis as nan kauugyat ay animar ya nan naammaan ay kapadpachongna at nangatakchugcha henan olet nan kaman fiayfiay. O, chicha nan chaan nanaychayaw as nan chiyuycha animar winnu nunpamarka as nan numeron nan ngachana. Inuunnanchay arpa ay inchat Apo Dios kan chicha, ³ ya chacha kankantaun nan kantan Moises ay taku ad pus-uy ay nunserserfi kan Apo Dios ya nan kantan nan Kordero. Kenantacha, “Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in, amud ya nakaskaschaaw nan en-enatmu.

He-a nan aren nan am-in ay nasyon.

Nalintig ya ustu nan chiyuycha en-enatmu.

⁴ Maid met achi mamigfig ya mangichaychayaw kan he-a, Apo.

Tay he-a yangkiay nan nasantowan.

Omalichantu nan am-in ay tatau as nan sangwanam ay manaychayaw kan he-a. Murrupucha henan am-in ay nasyon, tay nailacha nan am-in ay nalintig ay en-enatmu.”

⁵ Kuncha pay narpas ay nunkankanta, inilak ay natkafian nan Kasasantowan ay Lukiar as nan templo ad chaya ay kawad-an nan naisurat ay filfilin Apo Dios.* ⁶ As nan hiyachi, fenmoknag as nan templo nan chiyuycha pitu ay angheles ay

* 15:5 Heb. 9:4

nangiyali as nan pitu ay kauugyat ay pomatuy. Nunfiafiachucha as nafiaron ay nacharos ya munamoselap ay lopot ay panukaw, ya tunggal usa at wachay naamma as fialetok ay naepopotepot as tagrangcha. ⁷ Angkiay ya nan usa as nan chiyuycha opat ay munkik-iwi at inwarasna as nan pitu ay angheles nan pitu ay mallokong ay naamma as fialetok ay nunkapnu as nan kauugyat ay fungat Apo Dios ay matataku in-inkiana. ⁸ Napnu nan templo as asok ay mangepaila as nan kenaamud ya pannakafialin Apo Dios. Isunga maid nakaskop hid-i inkiana narpas nan pitu ay kauugyat ay pomatuy ay inyalen nan pitu ay angheles asna's luta.

16

Nan Pitu Ay Mallokong Ay Napnu As Kauugyat Ay Fungat

¹ Angkiay ya chinngorku nan usa ay napigsa ay kali ay nurpu as nan templo ay chana kanan as nan pitu ay angheles, “Uyyu ikuyag aschi's luta nan pitu ay mallokong ay nunkapnu as kauugyat ay fungat Apo Dios.”*

² Isunga nan omona ay anghel at inmuy ay uy nangikuyag as nan naiittu as nan mallokongna aschi's luta. Kauugyat ya putputallig ay kulid nan nurmu as nan achor nan tataku ay namarkaan as nan markan nan kauugyat ay animar ya as nan chiyuycha nanaychayaw as nan enammaancha ay kapadpachongna.

* **16:1** Exo. 7:14-11:10

³ Nan maekadwa ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna henan fiayfiay. Nunfialin nan chanum as chara ay kaman charan chi natuy ay taku, at natuycha am-in nan wacha henan fiayfiay.

⁴ Angkiay ya nan maekatlu ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna henan chiyuycha wawwang ya ugwor, at nunfialin nan chanum as chara. ⁵ Chinngorku ay kanan nan anghel ay mangay-aywan as nan chanum, “He-a nan Nasantowan ay mawawacha ad wani ya nawawacha ad maliyam. Nalintig nan enkeddengmu ay chusan nan tatau. ⁶ Tay nan chiyuycha manangotettet chi ukialicha ay tatau at penatuycha nan tatakum ya nan chiyuycha pomapadtu ay infiaormu ay enmayas nan characha. Isunga ad wani, chara nan cham epaikop kan chicha. Hiyasa nan libfengna ay chusacha.”

⁷ Angkiay ya chinngorku nan kali ay nurpu as nan altar ay kanana, “Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in, ustuy ya nalintig nan enkeddengmu ay chusan nan tatau.”†

⁸ Nan maekap-at ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna as nan urkiw. Isunga kaskasin enmatong nan urkiw ya naparufusan ay mamalikiat as tatau babaen as nan omatngig ay atongna. ⁹ Naesasap-uycha as nan omatngig ay atongna. Isunga intuchorcha nan ngachan Apo Dios ay hiya nan wachay kalibfengana as nan chiyuycha kauugyat ay pomatuy. Chaancha us

† 16:7 Pal. 6:9-11

poros nunfiawawi winnu chinaychayaw hi Apo Dios.‡

¹⁰ Angkiay ya nan maekalema ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna as nan tronon nan kauugyat ay animar. Hiya at chi ya ngenmongot nan intiru ay muntortorayana. Kenarat nan tatau nan chilacha kiapú as nan putputallig ay chacha iliwas, ¹¹ ya intuchorcha hi Apo Dios ad chaya kiapú as nan putputallig ay kulidcha. Ngem chaancha poros infiawawi nan mangotettet ay en-enatcha.

¹² Angkiay ya nan maekan-um ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna henan ad-acha ay wawwang ay Eufrates. Hiya at chi ya namag-anan nan wawwang ta maesakiana as ayun nan chiyuycha ari ya sosorchachucha ay murpu as apét fomokfoknakian nan urkiw.

¹³ Angkiay ya inilak nan turu ay anennet ay kaman tugtug chi ilacha. Fenmoknag nan usa as nan tapak nan tabfiad. Nan usa at fenmoknag as nan tapak nan kauugyat ay animar, ya nan usa us at fenmoknag as nan tapak nan achi tit-iwa ay pomapadtu. ¹⁴ Chicha nan chiyuycha anennet ay makafiael ay mangekamkaman as nakaskaschaaw ay sinyar. Umuycha nan hanacha turu henan intiru ay luta ay mangamong as nan am-in ay ar-ari ta uycha makikufiat kan cha Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in as nan urkiw ay mang-okomána as nan am-in ay tatau.

¹⁵ Numnumunyu nan kenalen Apo Jesus, “*Omaliyaktu ay kaman as nan omaliyan nan man-*

‡ 16:9 Pal. 9:20-21; 16:11

gaakiw!§Nakiasat nan taku ay munpuyat ya nangafiachu ay nakasakiana ay maman-ud as nan omaliyan nan apuna ta achi forfollachan ya achi mafiainan as nan uyna manib-atan kan hiya.”

¹⁶ Angkiay enamong nan chiyuycha anennet nan chiyuycha ar-ari ay kadwacha nan sosorchachucha henan lukiar ay makali un Armagedon as nan kalen nan Hebreo.

¹⁷ As nan anongos, nan maekapitu ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna as nan angin. Hiya at chi ya wacha nan napigsa ay kali ay nurpu as nan trono as nan templo ay kanana, “Narpas at!” ¹⁸ Angkiay ya wachachay fiakilat ya komanikong ay kud-or ya kaugyat ay kichu. Maid poros maepachongan nan kenapigsan tona ay kichu nunlapu pay laing as nan nafiayangan chi tataku, tay hiyana nan kapigsaan. ¹⁹ Nunkatluwun nan kichu nan nunchinngor ay siyudad ay Babilonia ya nachachael us nan am-in ay siyudad asna's luta. Chaan challu liniw-an Apo Dios ay manusa as nan chiyuycha i-Babilonia. Isunga peneletna chicha ay umikop as nan tasa ay napnu as kaugyat ay fungatna. ²⁰ Kun pay nunkichu, am-in ay luta ay liniliwus chi fiayfiay ya am-in ay chuntug at namaidcha. ²¹ Nurpu ad chaya nan anad-acha-an ay choraru ay nag-as ay umuy as leman puru ay kilo nan kachagsun nan usa, ya naitungorcha as nan tataku asna's luta. Isunga kaskasin intuchor nan tataku hi Apo Dios kiapú as nan choraru, tay kaugyat as solet nan hana ay likiat.

§ 16:15 Mat. 24:42-44; 1 Tes. 5:2

17

Nan Nunchinngor Ay Fiafiai Ay Mangepabpafiyad As Kuwana

¹ Kun pay narpas chi, enmali kan ha-un nan usa as nan pitu ay angheles ay kawad-an nan pitu ay mallokong, ya kanana kan ha-un, “Aka ta epailak kan he-a nan chusan nan nunchinngor ay fiafiai ay mangepabpafiyad as achorna. Hiyana nan siyudad ay nakiaub as nan sag-un nan ongor ay wawwang. ² Nan ar-ari asna's luta at enpappaschay assi ay lachokcha kan hiya. Uray nan tataku asna's luta at kaman finutang nan fiayasna ay maepachong as nan nangepappapasana as assi ay lachokna.”

³ As nan hiyachi, pinmigma nan pannakafialin nan Espiritu Santo kan ha-un, ya inyuyak as nan anghel henan disyerto. Inilak hid-i nan fiafiai ay nunsasakay as nan kauugyat ay animar ay munchachara ay pitu nan uruna ya hinpuru nan sakkudna. Nan intiru ay achor nan chiyuy animar at nasuratan as ngadngachan ay manginsurtu kan Apo Dios. ⁴ Nunfiachi nan fiafiai as violet ya munchachara ay kaman fiachon chi ari. Naarkosan us hiya as fialetok, nunkafiaror ay fiatu ya perlas. Inuunnana nan tasa ay fialetok ay napnu as kaiisiw ya assi ay nunfianakian nan nangepappapasana as assi ay lachokna. ⁵ Naisurat as ketongna nan ngachan ay wacha nan naetatafun ay laychuna ay kanan. Nan naisurat at hiyana: “Nan Nunchinngor ay Babilonia, nan enan chi fianafiai ay mangepabpafiyad as achorna ya nurpuwan chi am-in ay

kaiisiw asna's luta.” ⁶ Inilak ay nafutang nan fiafiai as charan nan tatakon Apo Dios ay chicha nan napatuy kiapú as nan nangepaneknekancha as nan pammaticha kan Jesus.

As nan nangil-ak kan hiya, naschaawak as solet. ⁷ Ngem kenalen nan anghel kan ha-un, “Adchi t'uyka maschaaw? Epakaawatku kan he-a nan laychun ay kanan nan chaan naepak-pakaammu ad kasin ay maepangkep as nan fiafiai ya nan chiyuy nunsasakayana ay kauugyat ay animar ay wachay pitu ay uruna ya hinpuru ay sakkudna. ⁸ Nan kauugyat ay animar ay inilam at nawawacha ad kasin, ngem natuy ad wani. As kasin at fomoknagtu henan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna ya maiyuy as nan pakachachaelana in-inkiana. Nan tatau asna's luta ay maid ngachancha ay naisurat as nan liblu ay naelestaan nan ngadngachan nan wachay fiyagna ay maid patingkiana sakbay mafiayang nan luta at maschaawcha as nan mangil-ancha as nan kauugyat ay animar. Maschaawcha, tay natatau ad kasin, natuy ad wani, ya munpailantu kasin.”

⁹ Kenalen pay nan anghel kan ha-un, “Hiyana nan manaporan as kenasilib ta maawatanyu chaná. Nan laychun ay kanan nan pitu ay uru at pitu ay filig ay tomotokoran nan fiafiai. ¹⁰ Nan usa us ay laychuna ay kanan at pitu ay ari. Nakaan at nan lema kan chicha, kutug ay cha muntororay nan usa ad wani, ya wacha pay nan usa ay omalintu. Ngem as nan kasina maepail-an at hen-omaketan yangkiay nan maparufusanana ay muntoray. ¹¹ Nan chiyuy kauugyat ay animar ay natatau ad kasin ya natuy ad wani at hiya nan

maekawaru ay ari, ngem usa challu hiya as nan chiyuycha pitu ay ari. Awni at maiyuy as nan pakachachaelana in-inkiana.

¹² “Nan hinpuru ay sakkud ay inilam at chicha nan hinpuru ay ari ay chaan pay nuntoray. Ngem maichattu kan chicha nan kalibfengan ay make-toray as nan kauugyat ay animar as usa ay uras. ¹³ Us-usa challu nan pangkepcha. Ipu-rangchantu nan pannakafialincha ya kalibfen-gancha ay muntoray as nan kauugyat ay animar. ¹⁴ Kufiatunchantu nan Kordero. Ngem nan Ko-rdero ya nan chiyuycha matalek ay umun-unud kan hiya ay enayakian ya pinilen Apo Dios at amisunantu chicha, tay hiya nan Apo as nan am-in ay apo ya Ari as nan am-in ay ari.”

¹⁵ Kenalen pay nan anghel kan ha-un, “Nan chiyuycha wawwang ay inilam ay tenmotokoran nan fiafiai ay mangepabpafiyad as achorna at chicha nan ongoongor ay tatau ay nurpu henan nasnasyon, nan chiyuycha tribu ya tatau ay tukutukún chi kalicha ya kubletcha. ¹⁶ Ingluntu nan chiyuy inilam ay kauugyat ay animar ya nan hinpuru ay sakkud nan chiyuy fiafiai ay mangepabpafiyad as achorna. Araunchantu nan am-in ay wacha kan hiya, ya lafusanchantu hiya. Ischachantu nan lamana, ya puoranchantu nan mayagyag. ¹⁷ Maekaman chaná kan hiya, tay hi Apo Dios nan mangepaus-usa as numnumcha ay mangtongpar as nan pangkepna. Isunga inpu-rangcha as nan kauugyat ay animar nan kalibfen-gancha ay muntoray inkiana matongpar nan am-in ay kenalen Apo Dios.

18 “Nan fiafiyai ay inilam at hiya nan nunchinngor ay siyudad ay mangetoray as nan am-in ay ar-ari asna's luta.”

18

Nan Machachaelan Nan Siyudad Ay Babilonia

¹ Kun pay narpas na, inilak nan usa pay ay anghel ay cha komsop ay nurpu ad chaya. Mafigfigfig nan kafiaelana, ya sinilawan nan napigsa ay mun-amoselapana nan intiru ay luta. ² Inpigsana ay nangifukiaw, “Nachachael! Nachachael at nan nunchinngor ay siyudad ay Babilonia! Nunfialin at ad wani as mamagyanan nan chiyuycha anen-net ya muntabtafunan nan am-in ay mangotetet ay espiritu. Omap-aponan us nan chiyuycha kossel ay maifilang as naruket ya kaiisiw. ³ Tay nan am-in ay nasyon at inikopcha nan fiayasna ay maepachong as nan am-in ay assi. Nan chiyuycha ar-ari asna's luta at enpapaschay assi ay lachokcha kan hiya, ya nan chiyuycha nigusyante asna's luta at finmaknangcha as nan nunsidla ay nangepapasana as assi ay lachokna.”

⁴ Angkiay ya chinngorku nan usa pay ay kali ay nurpu ad chaya ay kanana,

“Chakayu ay tatakok, mak-ak kayu henan hana ay siyudad ta achi kayu maetapi as nan fiasfiasorna, ya ta achi kayu us maetapi as nan chusana.

⁵ Tay ongoongor chi fiasfiasorna ay kamancha natot-or-op inkiana ad chaya, ya achi liwliw-an Apo Dios nan kenamangotetetna.

⁶ Epaleknan Apo Dios kan hiya nan likiat ay kaman as nan enpaleknana as nan tapina.

O, epaleknana kan hiya as mamen chuwa nan enpaleknana ay likiat kan chicha.

Nan kenaengel nan fiayas ay enpaikopna as nan tapina ay tatakun at munchubliyun Apo Dios nan kenaengel nan fiayas ay epaikopna kan hiya.

⁷ O, nan kenaongor chi nangepapasana as assi ay lachokna ya kenapangasna at assessa us nan kenaongor nan iliwasna ya ngunguyusna ay ichusan Apo Dios kan hiya.

Tay chana epangpangas as numnumna un,

‘Ha-un met nan reyna! Fiakunak ellakas, ya achektu poros mapachasan nan assessa ay ngunguyus.’

⁸ Kiapú as na, as nan usa yangkiay ay urkiw, omalintu kan hiya nan chiyuycha kauugyat ay pomatuy ay kaman as nan utúy, ngunguyus, fitel, ya apuy.

O, mapuorantu hiya, tay mannakafialin hi Apo Dios ay manusa kan hiya.”

⁹ Isunga nan chiyuycha ar-ari asna's luta ay nangepappapas as assi ay lachokcha kan hiya ya nangkiankianas as nan kenarachokna at pararuntuy ngunguyus ya akorcha kiapú henan siyudad as nan mangil-ancha as nan asokna as nan chana mapuppuoran.

¹⁰ Kiapú as ugyatcha ay maetapi as nan iliwasna, mangatakchugchantu as nan achawwi, ya kanancha, “Kasusug-ang! Anuy paat kasusug-ang nan chiyuy nunchinngor ay siyudad ay Babilonia! Uray kun mafigfigfig ay siyudad, ngem as nan usa yangkiay ay uras, nachachael at.”

¹¹ Nan chiyuycha nigusyante at mun-akor ya ngumuyuscha us, tay maid at lomaku as nan elakucha. ¹² O, maid lomaku kan chicha as naamma as fialetok, silver ya nan chiyuycha nafiaror ay fiatu ya perlas. Maid us lomaku as anam-ammay ay lopot ay panukaw, nunkangina ay lopot ay violet, ya lopot ay munchachara ya sida. Maid us lomaku as nan am-in ay karasen chi munfiangu ay kaiwcha ya nan am-in ay karasen chi ka-ichin ay naamma as fiab-an chi elepante, nunkangina ay kaiw, kianfiang, lanchok ya naamma as am-ammay ay fiatu ay makali un marfil. ¹³ Maid us lomaku as sinamon ay fiang-fiangu, munfiangu ay lana, insenso, mirra ya frankensenso. Maid us lomaku as fiayas, mantika, ammay ay alina, ya trigo. Maid us lomaku kan chicha as fiaka ya karnero, kafiayu ya kalesa, ya uray taku ay mapelet ay mafiabfiaor.

¹⁴ Chatona ay nigusyante at kananchantu kan hiya, “Kayman! Namaidcha nan anam-ammay ay laraychum ay kuwaun. Nan am-in ay kenafiaknangmu ya kaichayawam at namaid, ya achimtu poros kasin mad-anan chicha.” ¹⁵ Nan chiyuycha nigusyante ay finmaknang as nan nun-el-elakwancha henan siyudad ay ansa at mangatakchugchantu henan achawwi kiapú as ugyatcha ay maetapi as nan iliwasna. Mun-akorchantu ya ngumuyuschantu as solet, ¹⁶ ya kanancha, “Kasusug-ang! Anuy paat kasusug-ang nan chiyuy nunchinngor ay siyudad ay Babilonia! Tay ad kasin, nunfiafiachucha nan umiili hid-i as lopot ay panukaw, nunkangina ay lopot ay

violet ya munchachara. Naarkoarkosancha us as fialetok ya nafiaror ay fiatu ya perlas. ¹⁷ Ngem as nan usa yangkiay ay uras, namaid at nan am-in ay kenafiaknangcha.”

Am-in us nan kapetan nan chiyuycha papor, nan chiyuycha munlurukian, ya nan chiyuycha munchunchunu as nan papor ya am-in ay omarara as pagfiyagcha ay murpu henan fiayfiay at mangatakchugchantu as nan achawwi. ¹⁸ Mun-akorchantu as nan mangil-ancha as nan asok ay cha murmurpu henan siyudad ay cha mapupuoran, ya ifukiawchantu, “Ay wachay siyudad as maepachong as nan nunchinngor ay siyudad? Maid poros!” ¹⁹ Pay-anchantu as chapor nan urucha ay mangepaila as ongor ay tutuyucha ya mun-akorcha ya ngumuyuscha ay mangali, “Kasusug-ang! Anuy paat kasusug-ang as solet nan nunchinngor ay siyudad! Nan hana ay siyudad nan finmknangan nan am-in ay wachay paporna. Ngem as nan usa yangkiay ay uras at namaid at nan am-in.”

²⁰ Chakayu ay wacha ad chaya at munlagragsak kayu koma. Chakayu us ay tatakon Apo Dios, apostolesna ya chakayu ay pomapadtuna at munlagragsak kayu koma us, tay chinusan Apo Dios nan hana ay siyudad kiapú as nan enatna kan chakayu.

²¹ Angkiay ya wacha nan usa ay mannakafialin ay anghel ay nangokwat as fiatu ay kaman as nan kaad-achan chi ad-acha-an ay losóng, at entaporna henan fiayfiay. Kenalina, “Assenantu nan kaugyat ay machachaelantu nan nunchinngor ay siyudad ay Babilonia, ya achi kasin mail-ila.

²² Maidu madmadngor henan chiyuy ay siyudad as kankantan nan chiyuycha munkankanta, kutingting nan chiyuycha munkutkutingting as arpa, koraling nan chiyuycha munkorkoraling ya kiangos nan tarampet nan chiyuycha muntar-tarampet. Maid us kasin maanapan hid-i as nunkaraing ay mun-am-amma as kumpurmi ay maamaan, ya maid us madmadngor as panug-pug chi cha munfiayfiayu, tay maid poros fi-ayuwuncha. ²³ Maidu poros mumpaspaskud as uray usa ay pingki, ya maid us madmadngor as kalen chi chumuyas ya nan maichuyas. Chatona nan chusan nan Babilonia, tay nan chiyuycha nigusyante hid-i at chicha nan kafiaknangan ya katorayan asna's luta. Nan am-in ay nasyon asna's luta at naallilawcha babaen as nan nunsarsaromangkaancha. ²⁴ Nachusa nan Babilonia, tay hid-i nan finmud-okan nan charan nan chiyuycha pomapadtu ya nan tatakon Apo Dios ya nan am-in ay napatuy asna's luta.”

19

Nan Lagragsak Nan Chiyuycha Wacha Ad Chaya

¹ Kun pay narpas na, chinngorku nan kaman napigsapigsa ay kalen chi ongoongor ay tatau ad chaya ay cha mangifugfukiaw,

“Machaychayaw hi Apo Dios! Nan kaesarakanan, kaichayawan ya pannakafialin at wachakan hiya,

² tay tit-iwa ya nalintig nan atuna ay mun-okóm. Enkeddengna nan kachusaan nan nunchinngor ay fiafiai

ay mangepabpafiayad as achorna, tay munlumu hiya as fumasoran nan tataku babaen as nan mangepapasana as assi ay lachokna. Enes-ang Apo Dios as nan nauy fiafiai nan nangpatuyana as nan chiyuycha munserserfi kan Apo Dios.”

³ Kasincha infukiaw,
 “Machaychayaw hi Apo Dios! In-inkiana ay cha munpangpangatu nan asok ay murpu henan cha mapuoran ay siyudad.”

⁴ Angkiay ya nan chuwan puru ya opat ay anamamá ya nan opat ay matataku ay nafiayang at nunlukfubcha ay nunchayaw kan Apo Dios ay nangatokor as nan tronona. Kenalicha, “Amen! Machaychayaw hi Apo Dios!”

Nan Chuyas Nan Kordero

⁵ Angkiay ya wacha nan kali ay nurpu as nan kawad-an nan tronon Apo Dios ay kanana,
 “Chakayu am-in ay munserserfi ya munchaychayaw kan Apo Dios, uray mu nangatu winnu ap-apud kayu at chayawunyu hi Apo Dios takú.”

⁶ Angkiay ya chinngorku nan kaman napigsapigsa ay kalen chi ongoongor ay tataku ay kaman as nan wawak chi ongor ay chanum, ya kaman napigsa ay kud-or. Kenalicha ay nangekanta,

“Machaychayaw hi Apo ay Dios. Tay nan Apo ay Dios takú ay Mannakafialin as nan am-in at hiya nan cha muntoray.

⁷ Munlagragsak takú koma as solet, ya chayawun takú koma nan pannakafialina, tay nan

uras nan munchuyasan nan Kordero at umchan. Nan ichuyasna ay fiafiai at nakasakiana.

⁸ Naparufusan ay mangifiachu as nacharos ya mun-amoselap ay lopot ay pukpukkawan ay naichat kan hiya.”

Nan laychun ay kanan nan pukpukkawan ay lopot at hiyasa nan chiyuycha nalintig ay cha atuaton nan tatakon Apo Dios.

⁹ Angkiay ya kanan nan anghel kan ha-un, “Isuratmu na: Nakiasat nan tatakun ay naayakian ay makekan as nan chuyas nan Kordero.” Hana at tuptupan, “Chatona nan tit-iwa ay kalen Apo Dios.”

¹⁰ As nan nangaliyana's chi, nunlukfufiak as nan sangwanana ay munchayaw koma kan hiya, ngem kenalina, “Achim atun sa! Hi Apo Dios yangkiay nan chayawum! Tay usaak ay mun-serserfi kan Apo Dios ay kaman kan he-a ya as nan iib-am ay mangepaneknek as nan sursuru ay en-pakaammon Jesus. Tay nan enpaifiagfiakian nan Espiriton Apo Dios as nan chiyuycha pomapadtu at nurpu challu as nan enpakaammon Jesus.”

Nan Nunsasakay As Nan Munpupukaw Ay Kafi-ayu

¹¹ Angkiay ya inilak ay natkafian ad chaya, at fenmoknag nan munpupukaw ay kafiayu. Nan nunsasakay at nangadnan as Matalek ya Tit-iwa. Nalintig nan atuna ay mun-okóm, ya nalintig us nan atuna ay makikufiat as nan kafusorna. ¹² Nan matana at kaman kumarkiarud ay apuy, ya ongor chi korona as uruna. Wacha us nan naisurat kan hiya ay ngachana, ngem maid nangammu

as nan laychun ay kanan nan naisurat mu achi yangkiay hiya. ¹³ Nunfiafiachu as kummayad ay naisiwsiw as chara, ya nan enpangachancha kan hiya at Kalen Apo Dios.* ¹⁴ Nan ongoongor ay sorchachu ay tatakuna ad chaya at immun-unudcha kan hiya. Nunsasakaycha us as panukaw ay kafi-ayu, ya nunfiafiachucha as nacharos ay lopot ay panukaw. ¹⁵ Nan chiyuy nangadnan as Kalen Apo Dios at wachay tachum ay espada ay fomokfoknag as tapakna ay iyamisna henan am-in ay nasyon. As nan mangetortorayanantu kan chicha, maid poros sug-angna ay kamana epak-or nan lanchok as nan achi mamigfig as nan torayna. Epailanantu nan kauugyat ay fungat Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in, tay chusaunantu chicha ay kamana cha ikiatkiatin nan ubas ta fomoknag nan unusna. ¹⁶ As nan fiachuna ay kummayad ya urpuna at naisurat nan nauy ay ngachan: “Ari as nan am-in ay ari ya Apo as nan am-in ay apo.”

¹⁷ Angkiay ya inilak nan usa ay anghel ay nangatakchug as nan urkiw. Infukiawna as nan am-in ay kossel ay cha muntat-ayaw, “Akayu! Maamong kayu ay makekan as nan ongor ay naesakiana as nan sichantu Apo Dios para kan chakayu. ¹⁸ Omali kayu ta ischayu nan chiyuycha nunkatuy ay achor nan ar-ari, nan kakapetan ya sosorchachu, chiyuycha kafiayu ya nan chiyuycha ensasakaycha. O, ischayu nan nunkatuy ay achor nan am-in ay tatau ay mangachi kan Apo Dios ay chicha nan mafiabfiaor winnu fiakun,

* **19:13** Isa. 63:3; Jn. 1:1

nangangatu winnu ap-apud.”

¹⁹ Kun pay narpas chi, inilak ay nan chiyuy kaugyat ay animar ya nan ar-ari asna's luta ay kadwana nan sosorchachucha at naamongcha ta uycha kufiatun nan nunsasakay as nan munpupukaw ay kafiayu ya nan sosorchachuna.

²⁰ Ngem natiliw nan kaugyat ay animar. Natiliw us nan achi tit-iwa ay pomapadtu ay nangepappaila ad kasin as nakaskaschaaw ay sinyar as nan nunserserfiyana as nan chiyuy animar. Chatona ay sinyar nan enosarna ay nangallilaw as nan tataku ay namarkaan as nan markan nan kaugyat ay animar ya nunchaychayaw as nan enammaancha ay kapadpachongna. Chatona ay chuwa ay kutug ay matataku at naetap-orcha as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana ay kawad-an nan asufre ay cha kumarkiarud. ²¹ Am-in us nan sosorchachucha at napatuycha as nan espada ay fomokfoknag as nan tapak nan nunsasakay as nan munpupukaw ay kafiayu. Nan am-in ay kossel at kenakenancha nan nunkatuy ay achor chatosa inkiana nasufusufucha.

20

Nan Hinlifu Ay Tawwun

¹ Kun pay narpas chi, inilak nan usa ay anghel ay cha komsop ay nurpu ad chaya. Inuunnana nan torfek nan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna ya nan chagsun ay kor-ong. ² Chinpapna nan tabfiad ya kenor-ongana hiya inkiana marpas nan hinlifu ay tawwun. Nan tabfiad at hiya nan

nunpaila ay urug ad pus-uy ay nangadnan as Diablo winnu Satanas.* ³ Angkiay inchus-orna henan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna, at tenor-fekana ya menarkaana nan unub ta maid atun Satanas ay uy mangallilaw as nan tataku henan chiyuycha nasyon inkiana marpas nan hana hinlifu ay tawwun. Kun pay marpas chi, masapor mailufus hiya as hen-omaketan yangkiay.

⁴ Angkiay ya inilak nan chiyuycha trono ay nangatokoran nan chiyuycha naettan as kalibfengan ay mun-okóm. Inilak us nan lenawan nan chiyuycha napatpatuy kiapú as nan nangepaneknekancha as nan sursuru ay enpakaammon Jesus ya nan kalen Apo Dios. Chicha nan chaan nunchaychayaw as nan kauugyat ay animar ya as nan enammaancha ay kapadpachongna, ya chaan us nunpamarka as ketongcha winnu limacha as nan markana. Natakucha, at naketoraycha kan Cristo as hinlifu ay tawwun. ⁵ Hiyana nan omona ay matakuan manipud as nan utúy. Nan tapina ay natuy at chaancha natakú inkiana marpas nan hinlifu ay tawwun. ⁶ Nan chiyuycha maetapi as nan omona ay matakuan chi nunkatuy manipud as nan utúy at nakiasatcha ya maiflangcha as nasantowan ay tatakun Apo Dios. Achichantu poros makilikiat as nan anongos ay utúy. Kuncha at munfialintu as papachi ay munserserfi kan Apo Dios ya kan Cristo, ya maketoraychantu kan Cristo as hinlifu ay tawwun.

Nan Naamisan Satanas

* **20:2** Isa. 24:22; 2 Ped. 2:4; Jud. 6

⁷ As nan marpasan nan hinlifu ay tawwun, mailufus hi Satanas as nan naifiafiaruchana, ⁸ at uyna allilawun nan makali un Gog ya Magog ay chicha nan am-in ay nasyon asna's luta. Amonguna chicha am-in ta uycha makikufiat. Nan kaongorcha at kaman as nan kaongor chi lakian henan olet nan fiayfiay. ⁹ As nan hiyachi, naiwarascha henan intiru ay luta, at liniwuscha nan siyudad ay laylaychun Apo Dios ay mamagyanan nan tatakuna. Ngem kalina at ya wacha nan nurpu ad chaya ay apuy ay namuor kan chicha. ¹⁰ Angkiay ya nan Diablo ay nangallilaw kan chicha at naetap-or as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana ay kawad-an nan cha kumarkiarud ay asufre. Hid-i nan naetap-oran nan kaugyat ay animar ya nan achi tit-iwa ay pomapadu, ya hid-i us nan mapalikiatananchantu ininkiana as inurkiw ya lenafi.

Nan Anongos Ay Mun-okomán Apo Dios

¹¹ Kun pay narpas chi, inilak nan ad-acha ay munpupukaw ay trono ya nan nangatokor hid-i. Angkiay ya nan luta ya nan wacha ad chaya at namaidcha ay kamancha enlayawan hiya, ya achicha kasin mail-ila. ¹² Inilak us nan chiyuycha nunkatuy ay nangangatu ya ap-apud ay tatau ay nangatakchug as nan sangwanan nan tronon Apo Dios. As nan hiyachi, nafitlag nan chiyuycha liblu. Nafitlag us nan tukún pay ay liblu ay naisuratan nan ngadngachan nan chiyuycha wachay fiyagcha ay maid patingkiana. Naokóm nan nunkatuy ay maiyunud as nan en-enatcha

ay naisurat as nan chiyuycha liblu ay naitlag. ¹³ Angkiay ya enpafoknag nan fiayfiay nan nunkatuy ay wacha kan hiya. Enpafoknag us nan Utúy ya Hades ay kawad-an nan nunkatuy nan wacha kan chicha, at naokómcha am-in ay naiyunud as nan en-enatcha. ¹⁴ Kun pay narpas sa, naetap-or nan Utúy ya nan Hades as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana. Hiyana nan makali un anongos ay utúy. ¹⁵ Nan tatakú ay maid ngachancha ay naisurat as nan liblu ay naelestaan nan chiyuycha wachay fiyagcha ay maid patingkiana at maetap-orchantu as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana.

21

Nan Fiarú Ay Chaya Ya Nan Fiarú Ay Luta

¹ Kun pay narpas chi, inilak nan fiarú ay chaya ya nan fiarú ay luta, tay namaidcha at nan enmona ay chaya ya luta, ya namaid us nan fiayfiay. ² Inilak us nan nasantowan ay siyudad ay hiyasa nan fiarú ay Jerusalem ay cha komsop ay nurpu kan Apo Dios ad chaya. Nakasakiana ay kaman as nan chumuyas ay fiafiay ay nunfiachu as amamay ay uy manib-at as nan mangasawa kan hiya. ³ Chinngorku us nan usa ay napigsa ay kali ay nurpu as nan trono ay kanana, “Ílaunyu! Nan magyanan Apo Dios at as nan kawad-an nan tatakú. Makepagyantu hiya kan chicha, ya chicha nan tatakuna. Mawawachantu hiya kan chicha, ya hiya nan Dioscha. ⁴ Punasanantu nan am-in ay luwacha. Maidtu poros kasin matmatuy winnu ngumunguyus winnu mun-ag-akor winnu

putputug, tay am-in chaná ay sikud ay wacha at namaidcha.”

⁵ Angkiay ya kenalen nan nangatokor as nan trono, “Ilaunyu, fumayangak as am-in ay ka-ichin.” Kenalina us kan ha-un, “Isuratmu nan nauycha ifiakiak, tay tit-iwa ya siguradu ay maekaman chaná.”

⁶ Kenalina pay, “Narpas at chaná am-in! Ha-un nan makali un Alfa ya Omega, nan munlapuwan ya nan munpatingkiaan chi am-in.* Ichatku as nan nasketan ay taku nan libri ay chanum ay nurpu as nan ugwor ay umichat as fiyag ay maid patingkiana.

⁷ “Nan taku ay mangamis as nan mangotetet at tawichuna am-in chaná. Ha-untu nan Diosna, ya hiya nan anakku. ⁸ Ngem nan tatakú ay umugyat ay mangepaneknek as pammaticha, nan chiyuycha mankug as pammatacha, nan chiyuycha mangekamkaman as assi, nan chiyuycha pomapatuy, nan chiyuycha nangepapapas as assi ay lachokcha, nan chiyuycha munsarsaromangka, nan chiyuycha munchaychayaw as didiosen ya nan am-in ay nunkangutum at machusachantu am-in as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana ay kawad-an nan kumarkiarud ay asufre. Hiyana nan makali un anongos ay utúy.”

Nan Fiarú Ay Jerusalem

⁹ Kun pay narpas chi, enmali kan ha-un nan usa as nan pitu ay angheles ay kawad-an nan chiyuycha pitu ay mallokong ay naiittuwan nan pitu ay anongos ay kauugyat ay pomatuy, ya kanana, “Aka ta epailak kan he-a nan fiafiai ay

* 21:6 Pal. 1:8

asaw-un nan Kordero.” ¹⁰ Angkiay ya pinmigma nan pannakafialin nan Espiritu Santo kan ha-un, ya inyuyak as nan anghel as nan toktok nan nangatungatu ay chuntug. Hana at epaila kan ha-un nan nasantowan ay siyudad ay Jerusalem ay cha komsop ay nurpu kan Apo Dios ad chaya. ¹¹ Nan kaichayawan Apo Dios nan mangepakelat henan siyudad. Munkelat ay kaman as nan munliyaw ay nafiaron ay fiatu ay makali un haspe ya munmallag ay kaman kristal. ¹² Nan tuping ay hiyasa nan arad nan siyudad at nangatungatu ya kunug. Wacha nan hinpuru ya chuwa ay sugpan ay nakchang as hin-us-a ay anghel ay namafiantay. As nan tunggal sugpan at naisurat nan usa as nan chiyuycha ngachan nan hinpuru ya chuwa ay kianak Israel. ¹³ Nan turu ay sugpan at as apét fomokfoknakian nan urkiw. Nan turu at as apét senakiangan. Nan turu pay at as apét filáng, ya nan turu us at as apét nan mauy-ynuwan nan urkiw. ¹⁴ Nan naipugnad as nan arad nan siyudad at hinpuru ya chuwa ay anad-acha ay fiatu. As nan tunggal fiatu at naisurat nan usa as nan chiyuycha ngachan nan hinpuru ya chuwa ay apostoles nan Kordero.

¹⁵ Nan anghel ay nunkali kan ha-un at wachay inuunnana ay fialetok ay panglukudna henan siyudad ay ansa, as nan chiyuycha sugpan ya as nan tupingna. ¹⁶ Nan kaanchon nan siyudad at munpachong as nan karawana. Kun pay linkud nan anghel nan siyudad as nan panglukudna, chuwa ay lifu ya opat kiasot ay kilometro nan kaanchuna ya kaman us nan karawana ya

katakchugna. ¹⁷ Linkudna us nan tuping at unum puru ya unum ay metro nan katakchugna. Nan pangluklukud ay enosar nan anghel at munpachong as nan iluklukud chi taku. ¹⁸ Nan tupingna at naamma as haspe, ya nan siyudad at naamma as puru ay fialetok ay munmallag ay kaman sarming. ¹⁹ Nan chiyuycha fiatu ay naipugnad as nan tuping nan siyudad at naarkoarkosan as tukutukún ay karasen chi nafiaror ay fiatu. Nan omona ay pugnad at naarkosan as haspe; nan maekadwa at safiro; nan maekatlu at kalsedonia; nan maekap-at at esmeralda; ²⁰ nan maekalema at sardonika; nan maekan-um at karnelia; nan maekapitu at krisolito; nan maekawaru at berilo; nan maekasiyam at topasio; nan maekapuru at krisoprasio; nan maekapuru ya usa at hasinto, ya nan maekapuru ya chuwa at amatista. ²¹ Nan hinpuru ya chuwa ay sugpan at naamma as hin-us-a ay perlas. Nan korsan nan siyudad at naamma as puru ay fialetok ay munmallag ay kaman sarming.

²² Maid inilak as templo henan chiyuy siyudad, tay hi Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in ya nan Kordero nan templo hid-i. ²³ Achi us masapor chi urkiw ya furan henan siyudad, tay nan kaichayawan Apo Dios nan manilaw assa ya nan Kordero nan silawna. ²⁴ Nan am-in ay tatau henan chiyuycha nasyon at masilawancha as nan lawagna, ya am-in ay ar-ari asna's luta at iskopcha nan kenafiaknangcha hid-i. ²⁵ Kanayon ay mamatkafian nan am-in ay sugpan nan siyudad as nan kaorkia, tay maid poros lafi hid-i. ²⁶ Maiyuytu hid-i nan chiyuycha kaammayan ay ka-ichin ya kenafiaknang nan tatau henan am-

in ay nasyon. ²⁷ Ngem achi poros makaskop hid-i nan infilang Apo Dios as naruket ay kaman as nan mangedakmakan as kaiisiw winnu munkutkutum. Nan chiyuycha yangkiay naisurat nan ngachancha as nan liblon nan Kordero ay naelestaan nan wachay fiyagna ay maid patingkiana nan makaskop.

22

¹ Kun pay narpas chi, enpailan nan anghel kan ha-un nan wawwang ay murpuwan chi chanum ay umichat as fiyag. Munmallag nan chanumna ay kaman kristal ay cha fomokfoknag as nan tronon Apo Dios ya nan Kordero* ² ay cha omayayas as nan kiawan nan korsa henan siyudad. As nan nunchuchumang ay olet nan wawwang, wacha nan tinmutufu ay kaiw ay fumkias ay umichat as fiyag. Fumkiascha as mamen hinpuru ya chuwa as nan makatawwun, at finuran ay fumkias. Nan forongcha at pang-akias as saket nan tataku henan am-in ay nasyon.† ³ Maidu poros maanapan henan siyudad as nan chiyuycha intuchor Apo Dios.

Nan wacha henan nauy ay siyudad at nan tronon Apo Dios ya nan Kordero. Nan chiyuycha munserserfi kan Apo Dios at wachacha hid-i ay cha munchaychayaw kan hiya. ⁴ Ilaunchantu nan lupana, ya maisurattu as ketongcha nan ngachana. ⁵ Maidu at poros lafi. Achichantu masapor chi silaw winnu urkiw, tay hi Apo Dios

* **22:1** Zac. 14:8; Jn. 4:10-14; Pal. 7:17; 22:17 † **22:2** Gen. 2:9; Pal. 2:7; 22:14, 19

nan silawcha, ya maketoraychantu kan hiya in-inkiana.

Nan Kasin Omaliyan Apo Jesus

⁶ Angkiay ya kenalen nan anghel kan ha-un, “Siguradu ay maekaman ya tit-iwa am-in chaná ay naifiakia kan he-a. Tay hi Apo Dios ay nangichat as Espirituna as nan chiyuycha pomapadtuna at hiya challu nan nangifiaor as nan anghelna ay mangepakaammu as nan chiyuycha munserserfi kan hiya nan masapor ommat as nan achi mafi-ayag.”

⁷ Kenalen Jesus, “*Chumngor kayu! Kiayuchak omali! Nakiasat nan chiyuycha mangafurot as nan chiyuycha naepadtu as nan nauy ay liblu.*”

⁸ Ha-un hi Juan ay nanngor ya nangila kan chatona ay naisurat as na. As nan nanngorak ya nangil-ak, nunlukfufiak as nan sangwanan nan anghel ay nangepaila kan ha-un as nan hanacha naisurat ta chayawok koma hiya. ⁹ Ngem kenalina kan ha-un, “Achim atun sa! Hi Apo Dios yangkiay nan chayawum! Tay usaak us ay munserserfi kan Apo Dios ay kaman kan he-a, ya as nan ib-am ay pomapadtu ya kaman as nan am-in ay mangafurot as nan naisurat as nan nauy ay liblu.”

¹⁰ Kenalina pay kan ha-un, “Achim ikinkinak ay mangifiakia as nan naepadtu ay naisurat as nan nauy ay liblu, tay kiayud nan ommatana. ¹¹ Uray mu kiayud ommat, nan chiyuycha mangekamkaman as mangotettet ya kaiisiw at chacha ituruturuy nan panagfiyagcha ay mangotettet ya kaiisiw. Nan chiyuycha mangekamkaman as am-may ya nan mangun-unud as nan nasantowan ay

panagfiyag at masapor iturturuycha nan assena ay panagfiyag.”

¹² Kenalen Jesus, “*Chumngor kayu! Kiayuchak omali! As nan omaliyak, iyalektu nan gun-guna ay ichatku as nan tunggal usa ay maiyunud as nan en-enatna.* ¹³ *Ha-un nan makali un Alfa ya Omega, ya nan Omona ya nan Anongos. Ha-un nan munlapuwan ya nan munpatingkiaan chi am-in.*”

¹⁴ Nakiasat nan chiyuycha munlafia as fiachucha. Mu hiyasa nan atuncha, mawad-ancha as kalibfengan ay sungkop as nan sugpan nan siyudad, ya mangan as nan fukias nan kaiw ay umichat as fiyag. ¹⁵ Ngem achicha makaskop hid-i nan chiyuycha mangedakaman as mangotettet ay maepachong as nan atap ay asu, nan chiyuycha munsarsaromangka, nan chiyuycha mangepappapas as assi ay lachok ya nan chiyuycha pomapatuy, nan manaychayaw as didiosen, ya nan am-in ay nunkangutum as nan kalicha ya chacha at-atun.

¹⁶ “*Ha-un hi Jesus ay nangifaor as nan anghelku ay mangepaneknek as nan nauycha am-in as nan chiyuycha iglesia. Ha-un nan kianak David, ya nan napigsa ay taraw as nan wi-ewi-et.*”

¹⁷ “Omalika,” kanan nan Espiriton Apo Dios ya nan tatakuna ay maepachong as nan fiafiai ay asaw-un nan Kordero.

Nan am-in ay mangchungor as nan nauycha at kanana us un “Omalika.”

O-a, nan taku ay masketan ya nan taku ay manglayad ay umikop at omali koma ay umikop as nan libri ay chanum ay umichat as fiyag.

Nan Anongos Nan Surat

¹⁸ Ha-un hi Juan. Fiag-ak chakayu am-in ay nanngor as nan chiyuycha naepadtu ay naisurat as nan nauy ay liblu. Mu wachay manaptapi as nan naisurat as na, etapintu us Apo Dios as nan chusana nan chiyuycha kaugyat ay pomatuy ay naisurat as nan nauy ay liblu. ¹⁹ Mu wacha us nan mangaket as nan chiyuycha naepadtu ay naisurat as nan nauy ay liblu, kaanuntu us Apo Dios nan kalibfengana ay makifingay as nan fukias nan kaiw ay umichat as fiyag ya nan kalibfengana ay makeafong henan nasantowan ay siyudad ay naifiakia as nan nauy ay liblu.

²⁰ Nan mangepaneknek ay tit-iwa am-in chaná at kanana: *“Tit-iwa ay kiayuchak omali!”*

Amen! Apo Jesus, omalika!

²¹ Sapay koma ta mawawacha kan chakayu am-in ay tatakon Apo Dios nan grasyan Apo Jesus. Amen.

Nan kalen apo Dios (Nan fiarú ay turag) New Testament in Bontok, Eastern

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Eastern Bontok (Bontok, Eastern)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bontok, Eastern

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
1f1c8958-216d-51a9-a716-070579cb1c49